

From: KIG
To: DAF, DMV, DSI
Subject: Rwanda Mensenrechten
Date: dinsdag 9 januari 2007 11:07:03

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

9 januari 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bereikbaar voor iedereen

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten

Van : KIG
Verzonden op : 9 januari 2007 11:07
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

De organisatie ASF publiceerde de resultaten van de monitoring van het gacacaproces. Opvallende punten zijn dat de slachtoffers van de genocide ontevreden zijn over gacaca en dat er weinig aangifte wordt gedaan van verkrachting. ASF beveelt aan dat ook RPF misdaden worden berecht.

Commentaar

Het rapport bevat naast een aantal positieve punten zoals de verbetering van het werk van de gacacarechters ook een aantal zorgwekkende punten. Meest kritische punt is dat de genocide slachtoffers ontevreden zijn over het proces. Het is onmogelijk om tegemoet te komen aan de wensen van de slachtoffers. Zwaardere straffen is niet mogelijk omdat de gevangenen dit niet aankunnen. Compensatie voor het aangedane onrecht is te duur.

11

[Redacted text block]

Bericht

Gacaca is in volle gang. De fase van informatievergaring (januari 2005 ? 15 juli 2006) is afgerond en heeft geresulteerd in een lijst van 766.000 aangeklaagden die in 2007-2008 moeten worden berecht. Er zijn al 40.000 vonnissen door de gacaca rechters uitgesproken. Binnenkort zal het secretariaat meer informatie over het verloop van deze fase presenteren. Ook zal binnenkort een wetswijziging voor gacaca aangenomen worden die de straffen verminderd en de structuur van de tribunalen wijzigt.

ASF (Advocats sans Frontieres) publiceerde onlangs een monitoringsrapport. De organisatie volgde een aantal gacaca tribunalen en sprak met daders en slachtoffers. Belangrijkste punten van het rapport zijn:

- * De capaciteit van de gacacarechters wordt steeds beter. Ze passen beter dan voorheen de procedures toe en zijn beter in staat een goed debat te leiden. Maar ook blijven belangrijke problemen bestaan: rechters motiveren vaak onvoldoende hun uitspraak en zijn onvoldoende in staat getuigen aan een verhoor te onderwerpen.
- * Een groot deel van de bevolking neemt deel aan gacaca sessies. Het is niet uitzonderlijk dat tussen 500 en 800 mensen komen opdagen voor een gacaca sessie. Dit is een het resultaat van een succesvolle bewustwordingscampagne. De kwaliteit van de participatie is echter minder goed. De in grote aantallen aanwezige bevolking neemt nauwelijks het woord. De bevolking spreekt niet uit angst voor represailles, omdat ze weigeren bekenden of familieleden te beschuldigen of uit angst zelf beschuldigd te worden.
- * In de door ASF gevolgde sessies was slechts 4% van de beschuldigten vrouw. Dit komt overeen met het percentage vrouwen dat in de gevangenis zit vanwege genocide. De misdaden van vrouwen zijn ?alleen

maar? medeplichtigheid of schuldig aan ?niet interveniëren?. Dit wijst erop dat de deelname van vrouwen aan het plegen van de genocide klein was. Het gacaca secretariaat heeft wel de totaal aantallen verdachten gepubliceerd maar niet gescheiden naar gender.

* Er is geen zicht op het aantal vrouwen dat aangifte doet van verkrachting. Er bestaat een speciale procedure voor aangifte. Vrouwen doen aangifte bij de rechter naar hun keuze, op schrift of bij de normale autoriteiten. Het is verboden voor daders om publiekelijk verkrachting te bekennen. ASF heeft de indruk dat er weinig aangifte wordt gedaan ondanks de pogingen om dit aan te moedigen. Schattingen zeggen dat tijdens de genocide mogelijk meer dan 250.000 vrouwen verkracht zijn.

* De misdadigers die bekend hebben zijn tevreden over de straf die hun is opgelegd. Uit de interviews bleek dat bekennen vaak moeilijk is omdat diegene die schuldig zijn aan de zwaarste misdrijven (de leiders) druk uitoefenen op de mindere misdadigers om geen informatie achter te houden. Ook kwam naar voren dat de mensen buiten de gevangenissen het stilzwijgen van de gevangenen afkopen.

* Slachtoffers zijn ontevreden over gacaca. Ondanks veel beloften hebben zij nooit compensatie voor geleden schade gekregen. Nog steeds zijn overlevenden die willen getuigen vaak slachtoffer van intimidatie en geweld. Ze hebben angst om te getuigen en het gacaca proces levert hun niets op. Vaak vinden ze ook de gevangenisstraf voor de daders te laag.

* ASF beveelt aan dat de zogenaamde ?revenge? misdaden (de misdaden van het binnenvallende RPF leger dat een einde maakte aan de genocide) ook op een of andere manier behandeld worden. ASF stelt dat deze misdaden erkent, onderzocht en berecht moeten worden.

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmv; dsi
Opsteller : **102 e**
Afgestemd : ASI POL, I Z a.i.
Kenmerk : KIG004/2007
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Gacaca voortgang. Rapport ASF
Geldig vanaf : 9 januari 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: [PLV-DGIS](#); [PLV-DGPZ](#); [DAF](#); [DMV](#)
Subject: Rwanda Mensenrechten - Rwanda - gacaca - human rights watch
Date: woensdag 31 januari 2007 10:21:31

2
1

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

31 januari 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Dienstrechtsaankomst

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Rwanda - gacaca - human rights watch

Van : KIG
Verzonden op : 31 januari 2007 10:21
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Naar aanleiding van een aantal moorden gerelateerd aan de genocide en gacaca, bestaat in Rwanda momenteel de perceptie dat geweld toeneemt. HRW meldt partijdig en incorrect politieoptreden.

In 2007 zal de doodstraf worden afgeschaft om de overdracht van genocide gerelateerde rechtszaken aan Rwanda mogelijk te maken.

Binnenkort komen 9000 gevangenen voorlopig vrij en worden de straffen in het gacacaproces verlaagd. Desondanks is niet duidelijk of hiermee daadwerkelijk de groei van de gevangenis bevolking onder controle wordt gebracht.

Commentaar

11, 10 2 a

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

Bericht

Momenteel bestaat in Rwanda de perceptie dat het geweld gerelateerd aan de genocide toeneemt. Het gaat om geweld tegen overlevenden van de genocide, getuigen in gacaca en gacaca rechter, evenals wraak van de andere zijde. In november 2006 vonden twee gewelddadige incidenten plaats. In het eerste incident werd een overlevende vermoord vanwege zijn rol in gacaca. Hierna zijn in wraakacties van de burens 8 mensen vermoord, waaronder kinderen. Deze 8 mensen waren niet verantwoordelijk voor de eerste moord. In een tweede incident werd een gacacarechter op brute wijze afgeslacht. Drie verdachten werden in voorlopige hechtenis genomen en vervolgens door de politie doodgeschoten. Op 29 januari vond een moord plaats op het 8-jarige kind van een overlevende.

De politie publiceerde onlangs de volgende statistieken: in 2005 was er sprake van 203 gevallen van intimidatie van getuigen van gacaca en werden 67 getuigen vermoord. In 2006 ging het om 245 gerapporteerde incidenten van intimidatie en vielen er 57 doden onder mogelijke gacacagetuigen.

Op 22 januari publiceerde HRW het rapport 'Killings in Eastern Rwanda'. Het rapport beschrijft de twee incidenten van november 2006. De kernboodschap van het HRW rapport is dat de politie partijdig heeft gehandeld door het geweld tegen overlevenden veel grondiger te onderzoeken dan de wraak actie die er op volgde. HRW classificeert het doden van de drie verdachten door de politie als buitengerechtelijke executies. De politie heeft onderzoek gedaan naar het voorval en verklaard dat de verdachten zijn omgekomen in een vluchtpoging en dat het ging om zelfverdediging van de betrokken politieagenten.

Onmiddellijk na publicatie van het HRW rapport vond een debat plaats, georganiseerd door de lokale mensenrechtenorganisatie LDGL. Behalve lokale maatschappelijke organisaties waren ook de vertegenwoordigers van HRW zelf en de Amerikaanse en Nederlandse ambassade aanwezig. Tijdens dit publieke debat verwierp de SG van Binnenlandse Zaken het HRW rapport in sterke bewoordingen. Hij werd hierin bijgevalen door de overleversorganisatie IBUKA. De SG vond dat HRW geen aandacht heeft voor het kernprobleem, namelijk het geweld tegen overlevers en het voortduren van de ideologie van de genocide. In plaats daarvan zou HRW geobsedeerd zijn door procedurele fouten van de politie. HRW zou oordelen zonder mee te denken over oplossingen. Rwanda zou er alles aan hebben gedaan om het geweld in te dammen en de ideologie van de genocide uit te roeien. Dit is klaarblijkelijk niet gelukt, gezien de recente voorvallen. In plaats van veroordelingen, zou Rwanda meer baat hebben bij adviezen over welke aanpak wel effectief zou zijn. Verder vond de SG dat HRW (en andere mensenrechtenorganisaties) schrijven zonder zich voldoende te informeren. Ook zouden ze de neiging hebben om altijd de zijde van de misdadiger (!) te kiezen. Dit terwijl zoveel overlevenden in bittere armoede leven, iets waar geen aandacht aan gegeven wordt, aldus de SG.

De gewelddadige incidenten en de publicatie van het HRW rapport hebben het debat over geweld, veiligheid en verzoening doen opleven, in Rwanda en er buiten. Het rapport wordt daarbij soms uit zijn verband gerukt. In de lokale en internationale pers wordt gezegd dat HRW waarschuwt voor een escalatie van etnisch geweld, iets wat niet in het rapport wordt genoemd. In sommige gevallen wordt de strekking zo sterk verdraait, dat het neerkomt op een onderbouwing voor het aanzetten tot etnische haat (? divisionisme?). Het voorbeeld van Paul Rusezabagina is tekenend. Op een versie van diens levensverhaal is de film 'Hotel Rwanda' gebaseerd. Rusezabagina verblijft sinds jaar en dag in het buitenland en profileert zich steeds meer als oppositie politicus, profiterend van de glans van de heldenrol die door 'Hollywood' is neergezet. Hij heeft over het HRW rapport gezegd dat het bewijs geeft van de talloze moorden van Tutsi's op Hutu's sinds 1994. Andere citaten (Reuters, juni 2006): 'Actually we are not very far from another genocide? Since 1994, Tutsis have been killing Hutus, and even now there are many who are being killed, or who simply disappear,' aldus Rusezabagina, 'Everything has been taken over by the Tutsi. The Hutu who are 85 percent of the population are intimidated?'. Eerder had hij in zijn boek 'An Ordinary Man' verklaard dat 'Rwanda is ruled by a Tutsi elite and any Hutu who cooperates is an empty suit?'. En ook: 'that President Kagame's forces caused the genocide when they started the 1990 rebellion?'.
 De Rwandese regering zal op korte termijn maatregelen nemen die de zaken binnenlands nog scherper zullen stellen. De regering moet immers een oplossing zoeken voor de overbevolking van de gevangenis. Dit probleem wordt door gacaca verergerd. In juli 2006 werden door ICRC 70.000 mensen in de gevangenis aangetroffen. Op 31 december 2006 waren dit er 85.000. De maximum gevangenispopulatie ooit aangetroffen in de officiële gevangenis sinds de genocide was 87.000. Sinds door het hele land gacaca

begonnen is met rechtspreken, neemt de gevangenispopulatie in sommige maanden met 4.000 toe. ICRC is over deze toename ongerust.

De overheid werkt echter aan een aantal mitigerende maatregelen:

1 Onlang is aangekondigd dat wederom een groep van 9.000 gevangenen voorlopig zal worden vrijgelaten. In 2003 werden al eens 22.000 gevangenen voorlopig vrijgelaten; in 2004 nog eens 4.500 en in 2005 weer 22.000. Ook deze keer zal het categorie-2 misdadigers betreffen (moordenaars), die bekend hebben, evenals zieken en bejaarden.

2 Binnenkort wordt een nieuwe gacaca-wet goedgekeurd. Hierin zijn de straffen voor alle categorieën genocide misdadigers verlaagd en wordt voorzien in de mogelijkheid om 50% van de gevangenisstraf in vrijheid door te brengen (voorwaardelijke straf). Na goedkeuring van deze wet zullen naar verwachting per presidentieel decreet ook de straffen van de al veroordeelden omgezet worden.

Daarnaast is ook het proces van afschaffing van de doodstraf iets wat de gemoederen bezighoudt en het gevoel van gerechtigheid voor de overlevenden van de genocide niet zal bevorderen. Enkele weken geleden is het concept wetsvoorstel voor afschaffing van de doodstraf door het kabinet van ministers goedgekeurd en doorgestuurd naar het parlement.

Berichtgegevens

Aan	: PLV-DGIS; PLV-DGPZ; DAF; dmv
Opsteller	: 10 2 e
Kenmerk	: KIG011/2007
Type	: Beleids
Prioriteit	: Immediate
Rubricering	: BZ-Vertrouwelijk
Categorie	: Verslag/Info
Geldig vanaf	: 31 januari 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF
Subject: Rwanda Media - Jaarlijks rapport Reporters without Borders 2007
Date: maandag 5 februari 2007 15:54:54

5 februari 2007

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandverkeer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Media - Jaarlijks rapport Reporters without Borders 2007

Van : KIG
Verzonden op : 5 februari 2007 15:54
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.
Thema : Media

Samenvatting

In het jaarlijkse rapport van Reporters without Borders (RWB) wordt negatief bericht over de persvrijheid in Rwanda. **11**

Commentaar

11

Bericht

Uit het op 1 februari 2007 uitgekomen jaarlijks rapport van RWB komt naar voren dat de persvrijheid in Rwanda niet gewaarborgd is en dat Rwandese journalisten constant worden onderworpen aan vijandigheden van de Rwandese regering. **11**

Als voorbeeld van onderdrukking van journalisten door de Rwandese autoriteiten gebruikt RWB een "aanval" op het huis van Bonaventure Bizumuremyi, redacteur van Umuco. RWB rapporteert dat gedurende deze "aanval" de journalist te horen zou hebben gekregen dat hij moest ophouden met het publiceren van negatieve artikelen over de regeringspartij, RPF. **10 2 a, 10 2 e**

Verder behandelt RWB o.a. de zaak van **10 2 e** **10 2 a, 11**

RWB geeft in zijn rapport geen blijk van de verbeteringen die in de afgelopen periode zijn opgetreden ten aanzien van persvrijheid in Rwanda. Intimidatie van journalisten en opsluiting zonder rechtsgang komt weinig meer voor. Van arrestaties en juridische vervolging is zelden sprake. Rwandese journalisten, werkzaam voor onafhankelijke media, geven aan dat er merkbaar meer ruimte ontstaat voor kritische journalistiek. Bovendien biedt de nieuwe mediawet, die momenteel ter goedkeuring bij het parlement ligt, meer helderheid omtrent de regelgeving voor journalistiek.

Tot slot het volgende. Op de website van RWB (niet in het rapport) wordt de recente arrestatie van 10 2 gemeld. Zij wordt volgens RWB beschuldigd van divisionisme en smaad. 10 2 heeft een artikel geschreven waarin ze stelt dat het doden van een Tutsi wordt bestraft, maar het doden van een Hutu niet. De Hoge Raad voor de Pers heeft haar op dit artikel aangesproken. Een open brief die zij vervolgens schreef, waarin ze onder andere vrouwelijke parlementsleden aanduidde als prostituees, leidde tot haar arrestatie. RWB keurt de arrestatie van 10 2 en haar voorarrest af. Uit andere bronnen is inmiddels gebleken dat 10 2 tevens is aangeklaagd voor fraude, vanwege het uitschrijven van een ongedekte cheque ter waarde van 1,2 miljoen Franc Rwandais. Dit laatste heeft er toe geleid dat haar voorarrest vorige week met 30 dagen is verlengd.

Berichtgegevens

Aan : DAF
Opsteller : 10 2 e
Kenmerk : KIG013/2007
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 5 februari 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DMV; Klerk; Piet-de
Subject: Rwanda Mensenrechten - Geweld tegen journalist
Date: donderdag 15 februari 2007 08:39:14

5

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

15 februari 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bericht Nummer 102 a

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Geweld tegen journalist

Van : KIG
Verzonden op : 15 februari 2007 08:39
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Op vrijdag 9 februari is een journalist van de krant Umuvugizi slachtoffer geworden van geweld. Deze actie lijkt verband te houden met zijn werk als journalist. De politie doet onderzoek en zal binnenkort met een verklaring komen.

Commentaar

11

Bericht

Afgelopen vrijdagavond werd Jean Bosco Gasasire in Kigali door een drietal onbekende mannen in elkaar geslagen. Gasasire is opgenomen in het ziekenhuis en inmiddels buiten levensgevaar. De politie heeft een arrestatie verricht.

Gasasira heeft veel connecties en mobiliseert veel aandacht voor zijn zaak. De minister van informatie en verschillende leden van het parlement hebben hem bezocht en ook collega-journalisten, mensenrechtenorganisaties (Liprodhor, LDGL en Human Rights Watch) en de ambassades van 102 a en Nederland. 102 e Gasasire bevindt zich nog steeds in het ziekenhuis maar is inmiddels buiten levensgevaar.

102 e

102 e

10 2 e

Gasasire liet zich veelvuldig negatief uit over personen in de Rwandese regering. In het recente verleden speculeerde hij over de machtsambities van een aantal leden van regeringspartij RPF, waaronder genoemde Jack Nziza. Ook schreef hij over corruptie binnen het ministerie van defensie en stelde hij de RPF eigenlijk op dezelfde manier opereert als de toenmalige hutu regeringspartij MRND die verantwoordelijk was voor de uitvoering van de genocide.

Vijf collega-journalisten hebben een verklaring uitgegeven waarin zij het incident sterk veroordelen. De lokale mensenrechtenorganisatie LDGL heeft opgeroepen tot een diepgaand onderzoek. Ook de mensenrechtenorganisatie Liprodhor en Human Rights Watch volgen de zaak.

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmv; klerk, piet-de
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : ASI POL, KIG CdP
Kenmerk : KIG017/2007
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 15 februari 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: [DMV](#); [DAF](#); [Klerk](#); [Piet-de](#)
Subject: Rwanda Mensenrechten - Nieuwe wet gacaca
Date: vrijdag 23 maart 2007 11:12:14

7
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

23 maart 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Nieuwe wet gacaca

Van : KIG
Verzonden op : 23 maart 2007 11:12
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Per maart geldt een nieuwe wet voor gacaca. De wet bepaalt een nieuwe indeling van de categorieën van de genocidemisdaden; lagere straffen en uitbreiding van de mogelijkheid tot alternatieve straffen. De wet is een positieve stap voor de praktische uitvoerbaarheid van het proces.

Commentaar

De wet is een tweede stap in steeds mildere versie van het gacacaproces. Op 19 juni 2004 werd de eerste wijziging aangenomen. Op dat moment werd ook een poging gedaan om de mogelijkheid tot voorwaardelijke straf te introduceren maar dit werd door het parlement onacceptabel gevonden want zou onvoldoende genoegdoening voor de genocideslachtoffers geven. Deze nieuwe wet komt de praktische uitvoerbaarheid van het proces ten goede en vermindert het punitieve element. Positief is ook dat het percentage vrijspraak is toegenomen naar 20%. Eerder was het percentage vrijspraken 10%.

11 [Redacted text block]

[Redacted text block]

Bericht

Het gacacasysteem is verantwoordelijk voor de berechting van diegenen die zich schuldig hebben gemaakt aan de genocide. Het proces loopt sinds januari 2005 (voorafgegaan door een pilotfase). In wekelijkse sessies op dorpsniveau onder leiding van vrijwillige, gekozen lekenrechters worden mensen aangeklaagd en berecht voor hun betrokkenheid bij de genocide. Nederland heeft een groot deel van de training van deze lekenrechters gefinancierd. Gacaca is verantwoordelijk voor het aanklagen en berechten van de mindere daders. De belangrijkste misdadigers (categorie 1: planners, uitvoerders op nationaal niveau en verkrachters) worden door de normale Rwandese rechtbanken berecht.

Per 1 maart kwam een langverwachte nieuwe wet uit. De belangrijkste wijzigingen zijn.

1) Een verkleining van categorie 1 van de genocidemisdaden. Vanaf maart zal categorie 1 alleen nog de planners en uitvoerders op nationaal niveau en verkrachters bevatten. Zogenaamde 'notorious killers' en diegenen die zich schuldig maakten aan marteling dalen van categorie 1 naar categorie 2. Categorie 2 wordt dus uitgebreid en bevat iedereen die fysiek letsel toebracht aan anderen. Categorie 3 blijft onveranderd en heeft betrekking op de misdaden plundering of diefstal.

2) Een belangrijke vernieuwing is de invoering van de voorwaardelijke straf. Categorie 2 veroordeelden die hun misdaden hebben bekend hoeven slechts een gedeelte (1/6 of 1/3) van hun straf in de gevangenis door te brengen. De rest wordt omgezet in werkstraf of taakstraf. Voor categorie 3 misdaden geldt dat de dader het slachtoffer een vergoeding moet betalen.

De wet is niet retroactief. Dat is juridisch niet mogelijk. De mensen die al veroordeeld zijn (51.000) hebben dus een hogere straf gekregen dan de groep die nog veroordeeld zal worden. Waarschijnlijk zal binnenkort een presidentieel decreet strafomzetting voor de reeds veroordeelden mogelijk maken.

Gacaca gaat door en de volgende statistieken zijn onlangs gepresenteerd:

1. De informatievergaderingsfase (januari 2005 ? juli 2006) is nu afgerond en heeft een lijst van 818.000 aangeklaagden opgeleverd. Hiervan zullen categorie 2 en 3 door gacaca worden berecht. De normale rechtbanken blijven verantwoordelijk voor categorie 1.
2. Op 31 december 2006 hadden de gacacatribunalen al 51.000 uitspraken gedaan, waarvan 20% vrijspraak.
3. Van de lijst van aangeklaagden bevindt zich een groep van 44.000 mensen in het buitenland. Zij zullen bij verstek veroordeeld worden.
4. Na de aanname van de nieuwe wet moet de lijst opnieuw in categorieën worden ingedeeld. De verwachting is dat categorie 1 nog slechts 10.000 mensen zal bevatten. Volgens de vorige categorië-indeling zou deze groep 80.000 mensen zijn.

Berichtgegevens

Aan : dmv; DAF; klerk, piet-de
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : KIG CdP
Kenmerk : KIG030/2007
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 23 maart 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: [PLV-DGIS](#); [DAE](#); [DMV](#); [Klerk](#); [Piet-de](#)
Subject: Rwanda - Bilateraal - Mensenrechten - Vrijheid van meningsuiting
Date: vrijdag 20 april 2007 12:22:57

10

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

20 april 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenvoer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Bilateraal - Mensenrechten - Vrijheid van meningsuiting

Van : KIG
Verzonden op : 20 april 2007 12:22
Land/regio : Rwanda
Forum : Bilateraal
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Journalisten in Rwanda zijn ongerust over een nieuwe mediawet die beperkingen op het gebied van de vrijheid van meningsuiting expliciet maakt. Sommige beperkingen zijn begrijpelijk in de context van de conflictgeschiedenis van Rwanda, andere minder.

Commentaar

11

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Bericht

Verschillende wetten beperken de vrijheid van meningsuiting. De nieuwe mediawet voegt de beperkingen uit andere wetgeving (wet mbt discriminatie en sectarisme; wet genocidemisdaden, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden; vigerende mediawet) samen in een document, de nieuwe mediawet. De nieuwe wet bevindt zich momenteel in het parlement ter bespreking.

De beperkingen op de vrijheid van meningsuiting zijn als volgt:

1) Het is verboden om aan te zetten (door woord of daad) tot haat, rassendiscriminatie, geweld, en verdeeldheid. De beschuldiging staat in Rwanda bekend als 'divisionisme' en straffen variëren van 2 maanden tot 2 jaar gevangenis. Zwaardere straffen bestaan voor personen in dienst van overheid of

politieke partijen (maximaal 5 jaar) en onderwijzers die het haatzaaien richten op kinderen (maximaal 10 jaar). Bijna alle landen stellen het aanzetten tot haat strafbaar. Probleem in Rwanda is dat de overtreding zo vaag geformuleerd is dat het leidt tot zelfcensuur in de pers. Beschuldigingen van divisionisme komen regelmatig voor en in het afgelopen jaar betrof de beschuldiging twee keer een journalist. Journalist **10 2 e** is na enkele weken arrest vrijgelaten en de aanklacht is niet doorgezet. Over een tweede journalist, **10 2 e**, zal de rechter op 24 april uitspraak doen. Het debat over een betere definitie van divisionisme ligt politiek gevoelig. In 2004 drong de EU aan op een betere definitie en daar werd door Rwanda defensief op gereageerd. Rwanda zou prima weten wanneer iemand een divisionist is. De situatie lijkt te veranderen en het juridische probleem lijkt nu meer bespreekbaar. De High Council van de Pers houdt zich bezig met de definitie en ook het openbaar ministerie heeft gezegd het begrip beter te willen vastleggen.

2) Het is verboden om de genocide te ontkennen, te minimaliseren (to rudily minimise), te rechtvaardigen of goed te keuren. Hier staat een straf van minimaal 10 jaar op en maximaal 20 jaar. Slechts sporadisch worden mensen hiervan beschuldigd. Onlangs tijdens de week van de genocideherdenking is iemand beschuldigd van het minimaliseren van de genocide omdat hij zijn hond herdacht die tijdens de genocide was omgekomen. Vorig jaar is een priester tot 12 jaar veroordeeld (beroep loopt) omdat hij de genocide zou hebben geminimaliseerd. Het verbod is begrijpelijk en bestaat ook in een aantal Europese landen. De straf die er in Rwanda op staat lijkt echter buitensporig hoog. Duitsland heeft na Rwanda de zwaarste straffen: op het ontkennen van de holocaust en hierop staat een maximum straf van 5 jaar.

3) Het is verboden om mensen te beledigen (smaad, laster). Hierop staat een straf van 6 maanden tot 2 jaar. Echter wanneer de beledigingen betrekking hebben op het staatshoofd van Rwanda, staatshoofden van andere landen of diplomaten wordt de straf verhoogd naar maximaal 5 jaar. In Rwanda kan deze overtreding privaatrechterlijk en ook strafrechtelijk worden aangepakt. Dit betekent dat het openbaar ministerie het initiatief mag nemen wanneer zij vindt dat iemand beledigd is en strafvervolgning kan inzetten. Internationale mensenrechtenverdragen keuren een strafrechtelijke aanpak van de overtreding? belediging? af omdat deze immers beter privaatrechterlijk kan worden behandeld. Vrijwel alle Europese landen kennen een strafrechtelijke behandeling van belediging? maar er zijn maar heel weinig voorkomende gevallen en is men zeer terughoudend in het opleggen van straffen. In Rwanda komt het wel regelmatig voor (zie aanklacht journalist **10 2 e** in 2004, en ook recente zaak **10 2 e**) en is de strafmaat hoog.

4) Tot slot zijn er nog clauses die stellen dat de publicatie van informatie niet de algemene zedelijkheid en nationale veiligheid in gevaar mogen brengen. Deze clauses zijn normaal in iedere wetgeving. In Rwanda is het verder uitgewerkt in onbegrijpelijke clauses. Het is verboden om het leger aan te zetten tot ongehoorzaamheid en het is verboden om valse informatie te verspreiden die de moraal van het leger ondermijnen. Die clauses lijken betrekking te hebben op andere tijden en geen relevantie te hebben in de huidige context.

Berichtgegevens

Aan	: PLV-DGIS; DAF; dmv; klerk, piet-de
Opsteller	: 10 2 e
Afgestemd	: AS2, KIG TZ a.i.
Kenmerk	: KIG043/2007
Type	: Beleids
Prioriteit	: Routine
Rubricering	: BZ-Vertrouwelijk
Categorie	: Verslag/Info
Geldig vanaf	: 20 april 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DMV, DAF
Subject: Rwanda Mensenrechten - Homoseksualiteit in partnerlanden
Date: dinsdag 3 juli 2007 09:34:16

11

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

3 juli 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtgeving

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Homoseksualiteit in partnerlanden

Van : KIG
Verzonden op : 3 juli 2007 09:34
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Homoseksualiteit in Rwanda is niet strafbaar maar dit is wel recentelijk onderwerp van discussie geweest.

Bericht

Volgens de bestaande wet is homoseksualiteit niet strafbaar in Rwanda. Wel was strafbaarstelling eerder dit jaar onderwerp van discussie. In januari j.l. stuurde de International Gay and Lesbian Association een brief aan president Kagame met daarin hun zorgen over een nieuw wetsvoorstel om homoseksualiteit strafbaar te stellen. Deze brief werd wijdverspreid onder leden van de Rwandese regering en ook onder de internationale gemeenschap. Als gevolg van de brief van IGLA heeft de minister van justitie opgedragen de betreffende clause te verwijderen, omdat dit niet strookt met de Rwandese politiek van niet-discriminatie.

Tijdens de discussie en tijdens gesprekken die ASI voerde met Rwandesen werd wel duidelijk dat afkeuring van homoseksualiteit groot is. De meeste Rwandesen gaven luid en duidelijk aan dat homoseksualiteit tegen de natuur is en vonden strafbaarstelling wel een goed idee. Vaak werd ook gesteld dat het probleem (homoseksualiteit) zich niet voordeed in Rwanda.

Op geen enkele wijze is er een zichtbaarheid van homoseksuelen in Rwanda. Er bestaan geen organisaties die zich richten op belangen van homo's noch is er een speciaal uitgaansleven voor homo's. Het is niet uit te sluiten dat politie op zou treden tegen openlijke homoseksualiteit, maar hiervan zijn geen gevallen bekend.

Berichtgegevens

Aan : dmv, DAF
Opsteller : 102 e
Afgestemd : KIG TZ a.i.
Kenmerk : KIG059/07
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : DMV 220/07
Geldig vanaf : 3 juli 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

</html

From: KIG
To: DAF; DMV; DPV-AM
Subject: Rwanda Justitie - Rwanda schaft de doodstraf af
Date: dinsdag 31 juli 2007 11:52:51

12
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

31 juli 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Brievenbusverkeer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Justitie - Rwanda schaft de doodstraf af

Van : KIG
Verzonden op : 31 juli 2007 11:52
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Justitie

Samenvatting

Rwanda heeft op 25 juli jl. de doodstraf afgeschaft. De aanzet tot het afschaffen van de doodstraf is gedaan door de RPF. Het afschaffen van de doodstraf in Rwanda zal het mogelijk overdragen van ICTR-verdachten aan Rwanda vereenvoudigen.

Commentaar

11

Bericht

Op 25 juli jl. is de doodstraf in Rwanda bij wet afgeschaft. Het initiatief tot afschaffing van de doodstraf is genomen door de RPF, de partij van president Kagame. Afschaffing van de doodstraf is een van de door het ICTR gestelde voorwaarden om overdracht van door het ICTR aangeklaagde genocide-verdachten aan Rwanda mogelijk te maken. Volgens een woordvoerder van de RPF is dit echter niet de enige reden. Afschaffen van de doodstraf zou in het algemeen belang zijn van de Rwandese bevolking. De minister van Justitie, Tharcisse Karugarama, liet weten dat er in een constitutionele staat, die waarde hecht aan goed bestuur en mensenrechten, geen ruimte is voor de doodstraf.

In oktober 2006 besprak de RPF in vergadering o.l.v. president Kagame de mogelijkheden tot het afschaffen van de doodstraf. Op verzoek van de RPF werd dit onderwerp behandeld in het Forum van Politieke Partijen, een overlegorgaan waarin over politiek belangrijke zaken wordt overlegd vóór er wordt overgegaan tot een parlementair debat. Na een positief advies van zowel de RPF als het Forum voor Politieke Partijen werd het kabinet verzocht zich over dit onderwerp uit te spreken. Het Rwandese kabinet sprak zich eind oktober 2006 voorlopig positief uit, maar stelde hierbij echter als voorwaarde dat de minister van Justitie openbare debatten zou organiseren in verschillende delen van het land over de noodzaak van het afschaffen van de doodstraf. Dit mede omdat tijdens een bijeenkomst van Rwandese burgemeesters de meerderheid van de aanwezigen zich tegen het afschaffen van de doodstraf had uitgesproken.

Gedurende de publieke debatten die in alle districten van Rwanda zijn gevoerd spraken met name overlevenden van de genocide zich uit tegen het afschaffen van de doodstraf. Toch was volgens de Rwandese regering de algemene tendens onder de bevolking voldoende positief om over te gaan tot het opstellen van een concept-wet.

In maart 2007 werd de concept-wet goedgekeurd door het parlement en in juli van dit jaar stemde de Rwandese senaat unaniem voor het afschaffen van de doodstraf. Na ondertekening door de president is de wet op 25 juli 2007 in werking getreden.

De laatste keer dat de doodstraf werd uitgevoerd in Rwanda was in 1997 toen 22 genocidaires publiekelijk werden geëxecuteerd. De 600 ter doodveroordeelden die worden vastgehouden in Rwandese gevangenissen zullen hun straf omgezet zien in levenslang.

Het afschaffen van de doodstraf door Rwanda is zeer positief ontvangen door de internationale gemeenschap. Onder andere de EU, de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten en de Franse minister van Buitenlandse Zaken hebben verklaringen doen uitgaan waarin zij Rwanda prijzen voor deze positieve stap op het terrein van mensenrechten en goed bestuur. R krijgt na zijn verlof een brief van dezelfde strekking ter ondertekening voorgelegd.

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmv; dpv-am
Opsteller : 102 e
Kenmerk : KIG0-065/07
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 31 juli 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DMV
Subject: Rwanda Media - Druk op kritische journalisten in Rwanda
Date: woensdag 24 oktober 2007 16:37:09

13

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

24 oktober 2007

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Dienstenverkeer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Media - Druk op kritische journalisten in Rwanda

Van : KIG
Verzonden op : 24 oktober 2007 16:37
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Media

Samenvatting

Tijdens een besloten bijeenkomst met president Kagame zijn kritische journalisten door hun collega-journalisten aangesproken op het negatieve effect dat hun artikelen zouden hebben op Rwanda.

Commentaar

11

[Redacted content]

Bericht

Gevraagd besluit

Vorige week heeft president Kagame in twee langdurige sessies gesproken met leden van de Rwandese media. De besprekingen vonden plaats achter gesloten deuren, maar inmiddels is er via de aanwezige journalisten informatie over de bijeenkomsten naar buiten gekomen.

Volgens een journalist van een kritische Rwandese krant stond met name de handelwijze van de 'negative forces' hoog op de agenda. Deze term, die staat voor de verschillende gewapende groepen in Oost-Congo (waaronder de FDLR), wordt sinds een persconferentie op 9 september jl. over de media door o.a. de ministers van Informatie en Justitie, ook gebruikt voor de onafhankelijke kritische media in Rwanda.

In aanwezigheid van president Kagame zouden een aantal kritische journalisten door hun collega's (de zogeheten 'friendly journalists') zijn beschuldigd van het schaden van Rwandese belangen. Door het informeren van ambassades van donorlanden over negatieve aspecten van de Rwandese overheid zou Rwanda het risico lopen donorgelden kwijt te raken. In een resolutie, die door de meerderheid van de aanwezige journalisten zou zijn aangenomen, zou onder andere zijn vastgelegd dat elk negatief artikel over Rwanda van kritische journalisten zou worden gecounterd door artikelen van de 'friendly journalists'.

10.2 a

[Redacted content]

10 2 a

10 2 a

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmv
Opsteller : 10 2 a
Kenmerk : KIG/090/2007
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 24 oktober 2007

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DMH; MAD; PAR-PA
Subject: Rwanda - Genocide-ideologie
Date: dinsdag 29 april 2008 12:54:35

14
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

29 april 2008

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenservice

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Genocide-ideologie

Van : KIG
Verzonden op : 29 april 2008 12:54
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

De toegenomen aandacht in Rwanda voor het bestrijden van genocide-ideologie komt grotendeels voort uit bezorgheid over verspreiding van genocidedachtegoed onder jonge Rwandesen. Er zijn echter ook verbanden met de aankomende verkiezingen en de toenemende internationale druk om RPF oorlogsmisdaden te vervolgen.

Commentaar

11

[Redacted content]

Bericht

De maand april, waarin Rwanda jaarlijks de genocide van 1994 herdenkt, stond dit jaar in het teken van het bestrijden van genocide-ideologie. In speeches tijdens de officiële herdenkingsweek, van 7 tot 13 april jl, wezen verschillende Rwandese hoogwaardigheidsbekleders op de gevaren van dergelijk gedachtegoed. Hierbij werd opvallend veel aandacht besteed aan de effecten van genocide-ideologie buiten Rwanda. Zo ging president Kagame **10 2 a**

[Redacted content]

Het bestrijden van genocide-ideologie is een thema dat permanent aandacht krijgt in Rwanda. Sinds de publicatie in november 2007 van een alarmerend parlementair rapport over de aanwezigheid van genocide-ideologie in scholen, lijkt het onderwerp echter hoger op de Rwandese agenda te staan dan ooit. Een medewerker van **10 2 g** gaf in een gesprek met ambassademedewerker aan dat het rapport als een schok kwam voor de Rwandese regering, die tot dan toe

de indruk had dat de jongste generatie Rwandesen minder vatbaar was voor het gedachtegoed van de genocide.

Het rapport leidde niet alleen tot het ontslag van tientallen leerkrachten in januari 2008, maar was tevens de aanleiding voor nieuwe wetgeving ter bestrijding van genocide-ideologie, die momenteel in recordtempo zijn weg vindt langs parlement en senaat. De snelle totstandkoming van de wet 10 2 a

10 2 g hebben hun zorgen hieromtrent gedeeld met een aantal internationale partners 10 2 a. Hoewel de intentie van de wet goed is, is de uitvoering zeer slecht, aldus 10 2 g. In de afgelopen jaren hebben verschillende internationale actoren opgeroepen tot een heldere definitie van termen als "divisionisme" en "genocide-ideologie", om zo juridische willekeur tegen te gaan. De nieuwe wet geeft echter een dergelijke ruime definitie, dat het maken van enige onderscheid op basis van herkomst, nationaliteit, politieke affiliatie, etniciteit etc geïnterpreteerd zou kunnen worden als genocide-ideologie. Een vertegenwoordiger van 10 2 g stelde in een gesprek met deze ambassade dat de wet geen onderscheid maakt tussen "prejudice" ten opzichte van een groepering en het willen ombrengen van een groepering.

10 2 g

In een speech op 8 april kondigde president Kagame aan dat Rwanda zich tot andere Afrikaanse landen zou wenden om samen de "Westerse arrogantie" 11

het hoofd te bieden. De eerste stap op dit terrein is inmiddels gezet. Naar aanleiding van een tel betoog van de Rwandese minister van Justitie Karugarama tijdens de Afrikaanse Unie top in Addis op 18 april hebben AU-lidstaten een verklaring ondertekend waarin het "misbruik van universele jurisdictie door sommige niet-Afrikaanse landen" als een affront ten opzichte van de soevereiniteit van landen wordt neergezet. 10 2 g

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmh; MAD; PAR-PA
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : 12
Kenmerk : KIG026/2008
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 29 april 2008

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met nsico's verboden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

From: KIG
To: DAF; DMH; DJZ
Subject: Rwanda Justitie - Recente ontwikkelingen in Justitiesector Rwanda
Date: maandag 23 juni 2008 09:46:18

15

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

23 juni 2008

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Justitie - Recente ontwikkelingen in Justitiesector Rwanda

Van : KIG
Verzonden op : 23 juni 2008 09:46
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Justitie

Commentaar

1- De GoR zet terecht meer vaart achter de afronding van Gacaca door overheveling van processen en neemt daarbij welbewust enig risico dat deze vorm van transitionele justitie niet altijd aan internationale standaarden voldoet. De risico's lijken op te wegen tegen het verder laten voortslepen van de afronding van genocidezaken, die belastend zijn voor de verwerking en verzoening binnen de Rwandese samenleving. Nederlandse steun om de rechters beter uit te rusten en de risico's te beperken sluit aan bij de reeds bestaande Nederlandse betrokkenheid bij de Gacaca rechtsspraak.

11

3- De internationale conferentie is een eerste stap in een dialoog tussen GoR en de (internationale) mensenrechtenorganisaties. De verwachting is dat deze trend voortgezet zal worden en dat beiden, GoR maar ook HRW (1-NGO's), beter met elkaar gaan communiceren en openstaan voor een open debat over elkaars standpunten. Een ongelukkige bijzaak was dat HRW haar rapport over de justitiesector vooraf aan haar presentatie heeft uitgedeeld, wat betekende dat men het rapport bekritiseerde tijdens de reacties i.p.v. de presentatie van HRW. HRW benadrukte de goede punten van de justitiesector aan het begin van de presentatie, maar het rapport vertroebelde dat aspect geheel. De reacties waren in sommige gevallen helaas teleurstellend (de minister, SG Binnenlandse Veiligheid), maar er waren ook inhoudelijke reacties (procureur generaal). HRW reageerde over het algemeen gematigd behalve over het punt van de aanbeveling. Echter, dat bleek later een misverstand te zijn.

Al met al een soms wat moeizaam eerste debat tussen GoR en maatschappelijk middenveld, maar over het algemeen een nuttige conferentie waarvan gehoopt wordt dat er vervolg aan zal worden gegeven. Collegae die waren uitgenodigd bij een receptie met de President beamen dit, omdat de President zich voor contact met HR organisaties zou hebben uitgesproken. ?They keep us on our toes?.

4- Nederlandse inspanningen op het vlak van de sectorale keuze ?Justitie en Goed Bestuur? sluiten aan bij de gesignaleerde tekortkomingen van de juridische sector en de rechtsspraak in het bijzonder. Verdere professionalisering van de rechters en rechtsprekende instanties, verbreden van juridische bijstand aan burgers, dialoog bevorderen tussen GoR en het maatschappelijk middenveld zijn daar voorbeelden van.

Bericht

Aan recente gesprekken met de Minister van Justitie Karugarama, de Executive Secretary Gacaca Services, en bijwoning internationale Justitieconferentie kan het volgende ontleend worden.

Gacaca

10.2 a

Gesprek met Minister van Justitie, Tharcisse Karugarama

10.2 a

Internationale Justitie conferentie (16-18 juni)

De onlangs gehouden driedaagse conferentie inzake de recente ontwikkelingen in de juridische sector in Rwanda, waaraan ook werd deelgenomen door vertegenwoordigers van het (internationale) maatschappelijk middenveld, bood een goede gelegenheid om tot uitwisseling te komen van ervaringen en opvattingen in welke richting deze sector zich beweegt.

Voortgang in juridische sector

Inleiders van de Supreme Court, de Prosecutor, de Wereldbank, Gacaca services, TIG (Travaux d'Intégration Générale), ICTR en een aantal onafhankelijke sprekers (onderzoeker van universiteit, 2 Amerikaanse rechters) spraken allen over de grote voortgang in de justitiesector. Het aantal gevangenen is bijvoorbeeld drastisch afgenomen, van meer dan 200.000 in 2005 tot 97.000 in juli 2007, tot circa 58.000 op dit moment. De achterstand in rechtszaken is van 50.000 in de tijd voor de juridische hervormingen (2003) teruggebracht tot 18.000 nu, met name door verbetering in efficiëntie. Ook de oprichting van ILPD (een juridisch trainingscentrum, waarin een Nederlandse vice-rector academische zaken een prominente rol speelt), is genoemd als een goed instrument om de capaciteit en ervaring van de juridische sector op een hoger niveau te krijgen. (specifieke presentaties gaan u per koerier toe).

Universele jurisdictie

Human Rights Watch hield een uitstekende presentatie (een juriste uit New York) die heel feitelijk een aantal principes op een rijtje zette. Ze gaf o.a. aan dat de Franse aanklachten met name gebaseerd zijn op ? domestic law? i.p.v. ?universal law?. In de discussie daarna bleek dat er een verschil in perceptie leeft bij sommige Rwandezen en de internationale juridische experts. Er ontstond met name veel discussie over het wel/niet verschillen van universele versus extraterritoriale jurisdictie. Die discussie is nog niet ten einde.

Verder bracht de Minister andermaal (zie bovengenoemde gesprek met de Minister) zijn visie op universele jurisdictie ten gehore. Een voorstel wat uit de zaal naar voren kwam (zie ook de recommendations) is het opzetten van een supranationale juridische instelling, die aanklachten zoals de Franse en Spaanse kan verifiëren en de betrokkenen kan horen voordat er aanklachten worden uitgevaardigd.

Dialogo met I-NGO's

Zoals gezegd kregen I-NGO's hun deel aan spreektijd. De presentatie van Human Rights Watch door Alison Desforges kreeg de meeste aandacht, met name vanwege het feit dat het rapport van HRW voorafgaand aan de presentatie was verspreid (kopie gaat u per koerier toe), waardoor de discussie achteraf daarop focuste i.p.v. de presentatie van Desforges. De presentatie van Avocats sans Frontieres (ASF) was ook interessant, maar die punten gingen verloren in de verhitte discussie n.a.v. het rapport van HRW. Procureur-generaal Ngoga kwam met name met concrete punten, maar er waren ook meer emotionele en defensieve reacties, overigens niet alleen van GoR, maar ook bijvoorbeeld van een advocaat en een Amerikaanse rechter. 11, 10 2 a

Ngoga beaamde echter dat er inderdaad abuses? in het systeem bestaan. E.e.a. leidde tot een pittige discussie. 10 2 a, 11

In de formulering van de aanbevelingen doemde nog een heikel punt op, nl. dat I-NGO's ook verplicht positief zouden moeten rapporteren. Men dacht dat het ministerie deze aanbeveling had gedaan en er werd dan ook vrij heftig gereageerd door NGO's en overige internationale spelers. Echter, het bleek van de Amerikaanse rechters te zijn die dit erin had gezet. De zinsnede is er uitgehaald en vervangen met een zinsnede dat er een constructieve dialoog moet zijn tussen I-NGO's en GoR en justitiesector.

Berichtgegevens

Aan	: DAF; dmh; DJZ
Opsteller	: 10 2 e
Afgestemd	: 12 a.i.
Kenmerk	: KIG030/2008
Type	: Beleids
Prioriteit	: Routine
Rubricering	: BZ-Vertrouwelijk
Categorie	: Verslag/Info
Geldig vanaf	: 23 juni 2008

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG-CDP
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; DVL; RS; NYV; DMH; BPZ; STO; DJZ; DVE; MIN-JUS
Subject: Rwanda Binnenlandse aangelegenheden - Transfer van SCSL-veroordeelden naar Rwanda
Date: dinsdag 3 november 2009 13:54:33

18

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

3 november 2009

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Binnenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Binnenlandse aangelegenheden - Transfer van SCSL-veroordeelden naar Rwanda

Van : KIG-CDP
Verzonden op : 3 november 2009 13:54
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Binnenlandse aangelegenheden

Samenvatting

De transfer van drie door het speciale hof voor Sierra Leone (SCSL) veroordeelde genocida's naar Rwanda is op 1 november jl. voltooid. Deze transfer van in VN-kader veroordeelde personen naar Rwanda zet druk op het internationale tribunaal voor Rwanda (ICTR) in Arusha, aangezien het ICTR tot dusver altijd van mening was dat de penitentiare inrichting in Rwanda niet aan de internationale standaard voldoet. Daarnaast zal Rwanda deze transfer gebruiken als extra argument om een uitleveringsverdrag met Europese landen, waaronder Nederland, overeen te komen voor de genocida's die in Europa verblijven.

Commentaar

11

Bericht

Op 16 juli 2009 is bericht dat de transfer nog niet kon plaatsvinden (KIG019/2009) omdat de verbouwingen van de internationale vleugel van de Mpanga gevangenis nog niet gereed waren. Sinds eind juli zijn er grote sprongen voorwaarts gemaakt ten aanzien van de verbouwing. Op 16 oktober jl. vond het finale inspectie bezoek plaats aan Mpanga waarbij een delegatie van SCSL aanwezig was, alsmede vertegenwoordigers van de 10 2 a en Nederlandse ambassade. Met de garantie dat een aantal kleine zaken zouden worden aangepast om de veiligheid te verhogen (tralies ventilatieruimte en goede deursloten) is het besluit genomen om tot daadwerkelijke transfer over te gaan. De Nederlandse ambassade heeft de verbouwing deels gefinancierd en is altijd nauw betrokken geweest bij de zaken rondom de transfer.

Nu de transfer van drie gevangenen een feit is, zijn de ogen gericht op het internationale tribunaal voor Rwanda (ICTR) in Arusha, dat van mening is dat de penitentiare inrichting niet aan de internationale standaard voldoet. De door het ICTR veroordeelde personen zitten hun straf uit in West-Afrikaanse landen als Mali en Benin. Dit bevreemdt de Rwandese overheid. Onlangs heeft de Rwandese Minister van Justitie Karugarama opgemerkt: 10 2 a De vraag is nu of het ICTR haar standpunt zal herzien.

10 2 a

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; dvl; RS; NYV; dmh; BPZ; STO; DJZ; dvl;
min-jus
Opsteller : 10.2 e
Kenmerk : KIG028/09
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 11 maart 2009

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; PLV-DGPZ; DGIS; PLV-DGIS; DMH; BRE; DVL
Subject: Rwanda Binnenlandse aangelegenheden - Update situatie omtrent mensenrechten in Rwanda
Date: vrijdag 4 december 2009 10:47:48

19

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

4 december 2009

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Brievenbus

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Binnenlandse aangelegenheden - Update situatie omtrent mensenrechten in Rwanda

Van : KIG
Verzonden op : 4 december 2009 10:47
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Binnenlandse aangelegenheden

Samenvatting

De mensenrechtensituatie in Rwanda kent vele facetten. Over het algemeen geldt dat de mensenrechten op de meeste deelgebieden worden gerespecteerd en dat Rwandezen zich bewust zijn van hun rechten. Een belangrijke uitdaging is de beperkte politieke ruimte. Dit vertaalt zich voornamelijk in problemen die nieuwe politieke partijen hebben om formeel geregistreerd te worden. De ambassade blijft mensenrechten hoog op de agenda houden.

Commentaar

De vele wetswijzigingen waar we in Rwanda mee te maken hebben, laten zien dat Rwanda ook actief bezig is met mensenrechten. Dat ze hiermee vorderingen maken blijkt uit het feit dat president Kagame in september de Clinton Global Citizen Award mocht ontvangen. Ook toetreding van Rwanda tot de Commonwealth op 29 november is een teken dat het vele stappen in goede richting heeft gezet; de (nogal gedateerde) kritiek van het ?Commonwealth Human Rights Initiative? ten spijt.

Er blijven echter belangrijke uitdagingen. De beperkte politieke ruimte, die zich vooral vertaalt in de problemen die nieuwe politieke partijen hebben om formeel geregistreerd te worden, is het meest urgent. De nieuwe kieswet die nu al enige tijd voorligt in het parlement, laat in dat opzicht aan duidelijkheid niets te wensen over; alle aanbevelingen van de EU-waarnemers zijn daarin overgenomen. Het wachten is nu op de behandeling in het parlement.

11, 10 2 a

De ambassade blijft zich sterk maken om mensenrechten hoog op de agenda te houden. Dit gebeurt via meerdere kanalen. Zo komen de meeste punten terug in de artikel 8 dialoog, blijft Nederland het HR defenders focal point organiseren en zullen mensenrechten op de agenda staan van het geplande bezoek van de Rwandese Minister van Justitie aan minister Hirsch Ballin. Verder organiseert Nederland een film/discussie avond op de internationale dag voor de mensenrechten.

Bericht

Berichtgeving via de media over mensenrechten is veelal wisselend van aard: er verschijnen zowel kritische als meer lovende rapporten. Dit bericht geeft aan de hand van actuele thema's een update van de situatie met betrekking tot mensenrechten in Rwanda.

Homoseksualiteit ? Strafwet

Rwanda kondigde eind augustus aan homoseksualiteit expliciet strafbaar te willen stellen; momenteel valt homoseksualiteit in de strfwet onder ?onzedelijk gedrag?. Burundi en Uganda gingen Rwanda al voor in dergelijke, doorgaans strenge, wetgeving. Het is voornamelijk het parlement dat aandringt op strengere wetgeving: mede door de religieuze inslag van de bevolking wordt homoseksualiteit niet algemeen geaccepteerd. In de eerste concept wettekst van de hernieuwde strfwet zou volgens art. 217 homoseksualiteit, en het promoten daarvan, strafbaar gesteld worden. 10 2 g

10 2 a

Verschiedende mensenrechtenorganisaties zijn actief om de rechten van LGBT's te beschermen. AJPRODHO (Association de la Jeunesse pour la Promotion des Droits de l'Homme et le Développement) speelt hiern een voortrekkersrol.

Vrijheid van meningsuiting ? Mediawet

Na een lange tijd van overleg is de nieuwe mediawet aangenomen door het parlement, en ondertekend door de president op 14 augustus 2009. Vergeleken met de concepttekst, is een aantal controversiële kwesties in positieve zin aangepast:

◆ Om de kwaliteit van de media te verbeteren, stond in de concept wettekst dat journalisten communicatie of journalistiek gestudeerd moesten hebben. De wet is nu minder strikt: ?a journalist must have a certificate in any field of education with training in journalism?;

◆ Daarnaast schreef de concept wettekst voor dat journalisten toestemming van de autoriteiten moesten hebben voordat zij stukken over de overheid konden publiceren. Het betreffende artikel is gewijzigd zodat journalisten nu alleen toestemming moeten hebben van de auteur bij het gebruiken van auteursrechtelijk beschermd materiaal.

De nieuwe wet is redelijk goed ontvangen door journalisten; er is weinig kritiek geuit op de nieuwe wet.

Vrijheid van meningsuiting ? Informatiewet

Het doel van de informatiewet is het publiek toegang te geven tot informatie die in handen is van de overheid, publieke autoriteiten en bepaalde private instellingen. De nieuwe informatiewet wordt momenteel behandeld in het parlement. Reacties van de internationale gemeenschap en NGO's op deze wet zijn erg positief. De doorgaans kritische NGO ?Article 19? verwoordt het als volgt: ?Article 19 finds many positive features but also calls for a number of small changes which would ensure that this legislation would be an excellent model for other African countries?.

Vrijheid van meningsuiting ? Wet op de genocide-ideologie

Op 28 juli 2008 heeft het Rwandese parlement de wet op de genocide-ideologie aangenomen. De doelstelling van de wet is om genocide-ideologie te bestrijden en te bestraffen (art.1). Onder genocide ideologie wordt verstaan ?thoughts characterized by conduct, speeches, documents and other acts aiming at exterminating or inciting others to exterminate people basing on ethnic group, origin, nationality, region, color, physical appearance, sex, language, religion or political opinion? (art 2). Hoewel de bedoeling van de wet niet wordt betwist, bestaat er wel zorg over de vraag hoe breed de wet geïnterpreteerd mag en kan worden. Volgens artikel 3 komen ?marginalising?, ?laughing?, ?mocking?, ?boasting?, and ?creating confusion? ook in aanmerking als activiteiten die strafbaar zijn, wat tot willekeur of opportunistisch gebruik van de wet zou kunnen leiden. 10 2 a

Ons zijn dergelijke voorbeelden niet bekend en ook de Human Rights Focal Point deelnemers komen desgevraagd niet met voorbeelden. Toch is het zaak hier alert op te blijven.

Vrijheid van meningsuiting ? Oprichting van (politieke) partijen

Zoals ook is opgemerkt in het bericht over politieke partijen (KIG/032/09) vormt de oprichting en registratie van politieke partijen een zorgpunt. Met name de Democratic Green Party for Rwanda (DGPR) heeft een aantal keer tevergeefs geprobeerd om zich te registreren. 10 2 a
Nederland zet zich in om dit punt aan de orde te stellen bij de overheid, onder meer via de Artikel 8 dialoog die nu voor december 2009 staat gepland. 11

Vrijheid van meningsuiting ? De schrijvende pers

Hoewel de belangrijkste krant, de Engelstalige ?New Times?, wordt gezien als regeringsgezind, worden daarin wel degelijk kritische artikelen gepubliceerd. **10 2 a, 11**

Het meest kritisch is het Kinyarwanda weekblad ?Umuseso?, waarin twee journalisten publiceren die nauwelijks een blad voor de mond nemen. Het gaat om Dido Gasana en Charles Kabonero. Ondanks het relatief beperkte belang van Umuseso (de radio blijft het belangrijkste medium) en zo'n 50 laagwaardige andere kranten, hebben de twee voornoemde journalisten wel degelijk effect. De krant is bijna verboden geweest, in het kielzog van de BBC die uit de lucht werd gehaald. Wellicht is dit door een aantal schoten voor de boeg vanuit de donorgemeenschap voorkomen. Om een idee te krijgen wat men zoal schrijft volgen hier een aantal voorbeelden. Zo schreef Dido Gasana dat Khadafi eerlijker was dan president Kagame; Khadafi kwam er tenminste eerlijk voor uit dat hij een dictator was. Kagame, zo schrijft hij, mag dan wel het leger hebben verlaten, maar het leger heeft hem niet verlaten (sprekend over Kagame's ?mindset?). Verder verbaast Gasana zich over het feit dat Kagame in het buitenland zo op handen wordt gedragen. Hij vermoedt dat het komt omdat zo vele leiders zich schuldig voelen over het niet-ingrijpen tijdens de genocide, terwijl Afrikaanse leiders graag delen in zijn succes als Afrikaan die durft op te staan tegen het Westen.

Human Rights Defenders

De Nederlandse ambassade stelt zich pro-actief op ten aanzien van Human Rights Defenders. Zo organiseert Nederland de tweemaandelijks meeting van het Human Rights Defenders Focal Point, als uitvloeisel van de EU-richtlijn over Human Rights Defenders die in 2004 tijdens het Nederlandse voorzitterschap tot stand kwam. In deze bijeenkomsten geven verschillende mensenrechtenorganisaties een weergave van de actuele stand van zaken op het gebied van mensenrechten. In dit kader is de handleiding ?Strengthening National Human Rights Protection Systems? (NHRPS) ook verstrekt aan ambassades en NGO's. Dit document is opgesteld door de Nederlandse overheid onder auspiciën van het Tsjechische voorzitterschap van de EU.

Tijdens de laatste HR defenders focal point op 19 November gaven deelnemers aan dat het hun voorkeur zou hebben om de meeting vaker te houden, in plaats van eens per twee maanden, iedere zes weken. Dit mede in het licht van de aankomende verkiezingen.

Het actief betrokken zijn bij mensenrechten heeft ook een keerzijde. De afgelopen maanden is het vier keer voorgekomen dat bekende en onbekende personen zich tot de ambassade hebben gewend met het verzoek om hulp. Zij verklaarden in direct (levens)gevaar te zijn. De ambassade is nauw betrokken geweest bij het verifiëren van de authenticiteit van deze verzoeken. Na onderzoek bleek dat de betrokkene vaak andere redenen had om Rwanda met spoed te verlaten. Zo werden twee van de vier gezocht door de Gacaca (volks)rechtbank, terwijl de andere twee betrokken zouden zijn bij het verduisteren van middelen. Andere ambassades in Kigali lijken deze gevallen niet of nauwelijks te hebben. Doorgaans verlaten deze mensen Rwanda uit angst voor vervolging, terwijl een persoon onlangs (nadat hij door ons de deur was gewezen) door Gacaca tot levenslang is veroordeeld. Via de inzet van lokale NGO's wordt getracht te kijken of dat proces eerlijk is verlopen. De post wil voorkomen dat ze bescherming biedt aan personen die geen band met Nederland hebben en simpelweg op de vlucht zijn voor justitie. Getracht wordt om een aantal gevallen te verzamelen van personen die onterecht zijn opgepakt of veroordeeld; met een aantal concrete gevallen in de hand kan de kwestie op het niveau van Artikel 8 aan de orde worden gebracht.

Opsluiting zonder proces

Volgens Amnesty international werden er eind 2008 duizenden personen gevangen gehouden zonder proces. Er bestaat inderdaad een enorme achterstand in de verwerking van dossiers, vanwege het ontbreken van voldoende rechters en advocaten. De regering erkent dit. Tijdens collectieve amnestieverleningen worden dan ook velen vrijgelaten. Hierbij komt het voor dat personen onterecht lang (in een soort voorarrest) hebben vastgezeten. Nederland heeft deze week extra middelen beschikbaar gesteld om additionele training van rechters en advocaten, alsmede de bouw van rechtbanken, mogelijk te maken.

Doodstraf

In juli 2008 is de doodstraf in Rwanda afgeschaft. Rwanda is hiermee het enige land in de Grote Meren Regio dat geen doodstraf kent.

Militaire activiteiten in Oost-DRC

Hoewel Rwanda in het verleden bekritiseerd is vanwege betrokkenheid bij het conflict en mensenrechtenschendingen in Oost-Congo, valt er recentelijk nauwelijks nog kritiek te beluisteren. De

kritiek die er ligt heeft vrijwel geheel betrekking op de periode van voor 2002. Het Group of Experts rapport van de VN dat eind november officieus is uitgekomen deed veel stof opwaaien, maar kritische noten over Rwanda waren er over het algemeen niet.

Berichtgegevens

Aan : DAF; PLV-DGPZ; DGIS; PLV-DGIS; dmh; BRE; dvl
Opsteller : **10 2 e**
Afgestemd : CdP
Kenmerk : KIG033/09
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Registratie politieke partijen nu grootste zorg
Geldig vanaf : 12 april 2009

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; PLV-DGPZ; DGIS; PLV-DGIS; DMH; DVL; KAM; BUJ
Subject: Rwanda Mensenrechten - Homoseksualiteit
Date: maandag 28 december 2009 16:35:17

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

28 december 2009

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Duitsland/Verenigd Koninkrijk

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Homoseksualiteit

Van : KIG
Verzonden op : 28 december 2009 16:35
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

De kwestie rondom het opnemen van homoseksualiteit in de Rwandese strafwet heeft onverwacht een positieve wending gekregen. Het parlement (de Lower Chamber) heeft het gewraakte artikel uit de concept strafwet geschrapt. Hoewel de strafwet nog door de senaat en het staatshoofd moet worden goedgekeurd, betekent dit voorlopig een overwinning voor de internationale gemeenschap en met name de mensenrechten NGO's, die actief hebben gelobbyd om homoseksualiteit uit de strafwet te houden.

Commentaar

11

Bericht

In bericht KIG 033/09 is een update gegeven van de situatie rondom mensenrechten in Rwanda. Hierin werd uiteengezet dat Rwanda voornemens was het ?promoten? van homoseksualiteit strafbaar te stellen. Het Lagerhuis heeft op 23 december 2009 echter besloten om het gehele artikel 217 aangaande homoseksualiteit te schrappen uit de concept strafwet.

Rwanda kondigde eind augustus 2009 aan homoseksualiteit strafbaar te willen stellen, in navolging van buurlanden Burundi en Uganda. In de eerste concept wettekst van het hernieuwde strafrecht zou volgens art. 217 homoseksualiteit en het bevorderen daarvan strafbaar gesteld worden. In reactie daarop heeft de post deze kwestie aan de orde gesteld in een gesprek met de minister van Justitie. Daarnaast hebben mensenrechten NGO's, waaronder Human Rights Watch, en de UN actief gelobbyd om homoseksualiteit uit de strafwet te houden. In het wetsvoorstel dat daarna aan het parlement voorlag bleek voor artikel 217 een compromis te zijn bereikt: alleen het promoten van homoseksualiteit werd strafbaar gesteld. Nu is dus, wat het Lagerhuis betreft, het hele artikel van tafel.

Voor wat betreft het onderwerp homoseksualiteit geldt dat de regering (waaronder de minister van Justitie) een progressief standpunt inneemt, terwijl het parlement meer conservatief van aard is. In een persbericht van de Rwandese minister van Justitie Karugarama op 21 december werd de visie van de regering nogmaals benadrukt: ?The government I serve and speak for on certain issues cannot and will not in any way criminalize homosexuality; sexual orientation is a private matter and each individual has his or her own orientation - this is not a State matter at all?.

Wetsartikel 217 werd in het Lagerhuis behandeld door het 'Political Affairs Committee', voorgezeten door Ms. Bernadette Kanzaire (RPF). Dit comité is blijkbaar een soortgelijke mening toegedaan aangezien de voorzitter op 22 december een pleidooi hield voor het parlement om het controversiële wetsartikel 217 niet aan te nemen.

Bij de overweging om het artikel al dan niet aan te nemen hebben een aantal redenen meegespeeld. De eerste reden is dat het bewuste artikel in strijd zou zijn met de artikelen 16 en 26 van het United Nations 'International Covenant on Civil and Political Rights'. De tweede reden is dat het strafbaar stellen van homoseksualiteit of het bevorderen daarvan ook gevolgen zou hebben voor de Hiv/Aids campagnes in het land, die vaak zijn gericht op homoseksuelen. Daarnaast hebben de internationale gemeenschap en lokale NGO's zeker een steentje bijgedragen in de beslissing van het parlement om artikel 217 te laten vallen.

De strafwet zal nog moeten worden behandeld in de Senaat, waarna het ter goedkeuring c.q. ondertekening aan het staatshoofd wordt voorgelegd.

Berichtgegevens

Aan : DAF; PLV-DGPZ; DGIS; PLV-DGIS; dmh; dvl; KAM; BUJ
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : CdP
Kenmerk : KIG037/09
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 28 december 2009

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; DVL; BPZ; DJZ; DVE; MIN-JUS
Subject: Rwanda - Net rond Victoire sluit zich
Date: maandag 8 februari 2010 10:44:57

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

8 februari 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtnummer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Net rond Victoire sluit zich

Van : KIG
Verzonden op : 8 februari 2010 10:44
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

Het net rond de officieuze presidentskandidaat Victoire Ingabire Umuhoza, voorzitter van UDF-Inkingi, sluit zich. Na haar controversiële uitspraken op het genocidemonument en haar bezoeken aan het graf van de extremistische stichter van Parmehutu, sinds 1959 verantwoordelijk voor de vervolging van Tutsi's, begint de regering terug te slaan. Naast anti-UDF artikelen in de regeringsgezinde New Times neemt ook het aantal incidenten rond Mw. Ingabire toe, 10 2 a, 11.

Commentaar

De ministers van Interne Veiligheid en Binnenlandse Zaken hebben aangegeven dat Mw. Ingabire met haar acties de wet al meerdere keren heeft overschreden. Het is onduidelijk waarom ze niet overgaan tot arrestatie. 11

Mw. Ingabire vindt de acties tegen haar een voorbeeld van onverdraagzaamheid en gebrek aan vrijheid van meningsuiting. 11

In gesprekken met Rwandese ministers eind 2009 werd Mw. Ingabire's komst nog gezien als een positieve ontwikkeling die het democratisch proces in Rwanda een ?gezicht? zou geven. 11

Momenteel wordt bekeken hoe van EU-zijde het best kan worden gereageerd. De behoefte bestaat om onze zorg uit te spreken over enerzijds het fysieke en verbale geweld tegen de kandidaat, anderzijds over de inhoud van Mw. Ingabire's uitspraken.

Bericht

De arrestatie op zaterdag 6 februari van Mw. Ingabire's assistent, 10 2 e, is de voorlopige apotheose van een reeks van incidenten rond Mw. Ingabire. Sinds haar aankomst in Rwanda op 16 januari heeft Mw. Ingabire zich ontpopt als een politica die de confrontatie niet schuwt. Haar uitspraken tijdens een bezoek aan het Gisozi genocidemonument zetten de toon: ze presenteert zich als een vertegenwoordigster van de Hutumeerderheid in Rwanda, die volgens haar door de regering (overwegend bestaand uit Tutsi's) worden achtergesteld. (Zie: KIG 004). Wat een schok was voor velen, en niet alleen Tutsi's, was haar bezoek aan het graf van de Hutu-extremist Dominique Mbanyumutwa. Hij was de eerste president van Rwanda en verantwoordelijk voor de Tutsivervolgingen door Parmehutu die in 1959 zijn begonnen. In Rwanda is het niet toegestaan om politiek op etnische basis te voeren.

Op woensdag 3 februari is Victoire Ingabire Umuhoza van FDU-Inkingi in een voorstad van Kigali beroofd van haar identiteitspapieren. De weergave van dit feit kent inmiddels vele versies, waarbij de bron bepalend is voor de kleur van het verhaal. Uit onze bronnen blijkt dat Mw. Ingabire inderdaad is gevraagd zich te melden bij een bureau in Kinyinya om haar nationale identiteitskaart op te halen alsmede een document dat nodig is voor de registratie van haar partij. Eerder op de dag was ze al tevergeefs gekomen omdat bleek dat de papieren nog niet gereed zouden zijn. Op uitdrukkelijke uitnodiging van de secretaris van het bureau kwam ze later op de dag terug met haar assistent, **102 e**, die de auto bestuurde. Ze werden onmiddellijk aangevallen door een groep jongens. Mw. Ingabire redde het terug naar de auto en reed weg, met achterlating van haar handtas en haar assistent die danig werd toegetakeld. Desondanks is hij verhoord en inmiddels dus ook gearresteerd om voor het Gacaca tribunaal te verschijnen. (Momenteel wordt dzz. uitgezocht of er een aanklacht tegen hem bestond). Hem hangt een veroordeling tot 19 jaar boven het hoofd. Enkele dagen eerder werd haar moeder bij verstek wederom veroordeeld voor genocidemisdaden, ditmaal tot levenslang.

In de gebruikelijke gezwollen taal van FDU-Inkingi worden de incidenten breed uitgemeten, stellend dat het nu wel duidelijk is dat de aanloop naar de verkiezingen een gewelddadig verloop zal hebben. Slechts weinigen in Rwanda weten wie Mw. Ingabire is, maar dat is geen reden voor de New Times, een regeringsgezinde Engelstalige krant, om haar dan ook maar te negeren. Integendeel, in even gezwollen taal worden haar daden breed uitgemeten, wat Mw. Ingabire kenschetst als ?karaktermoord?.

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; dvl; BPZ; DJZ; dvf; min-jus
Opsteller : Frans Makken
Kenmerk : KIG/005/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Overheid maakt omtrekkende bewegingen
Geldig vanaf : 2 augustus 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG-CDP
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; DVL; BPZ; DIZ; DVE
Subject: Rwanda - Provocaties Victoire Ingabire wekken weerstand
Date: vrijdag 12 februari 2010 10:24:55

23

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

12 februari 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Diplomatie

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Provocaties Victoire Ingabire wekken weerstand

Van : KIG-CDP
Verzonden op : 12 februari 2010 10:24
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

De gebeurtenissen rond Mw. Victoire Ingabire Umuhoza hebben zich in snel tempo opgevolgd. Haar voor Rwanda onconventionele manier van optreden wekt veel weerstand op: krasse taal bezigen op gevoelige locaties, zonder enige terughoudendheid taboes aan de orde stellen, campagne voeren zonder haar partij te hebben geregistreerd en dat ver voordat de campagnes formeel zijn begonnen. Na enkele gebeurtenissen **11** is justitie actief geworden en zal ze zich moeten verantwoorden voor haar woorden en daden. Haar bewegingsruimte zal daardoor worden beperkt.

Commentaar

11

[Redacted comment text]

11

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

Bericht

In de afgelopen dagen is Mw. Victoire Ingabire Umuhoza onder grote druk komen te staan. Haar uitspraken en recht-voor-zijn-raap manier van doen hebben veel irritatie opgewekt van de autoriteiten, die geen moment voorbij laten gaan om Mw. Ingabire in een kwaad daglicht te stellen. De schrijvende pers, i.c. de regeringsgezinde New Times, publiceert dagelijks een artikel over Mw. Ingabire dat soms een hele pagina beslaat. Daarin wordt ze weggezet als een ?genocide-ontkenner?, aanhangster van de idee van een ? dubbele-genocide? (een tegen Tutsi's en een tegen Hutu's) die bovendien contacten onderhoudt met de FDLR (op basis van het VN-expert rapport over de DRC). Sommige overheidsvertegenwoordigers lieten

doorschemeren dat Mw. Ingabire niet verbaasd zou moeten zijn als haar acties tot een spontane volkswoede zouden leiden. Op woensdag 3 februari werden Mw Ingabire en haar assistent, 10 2 e, belaagd door een stel agressieve jongeren. Haar tas met papieren werd gestolen en 10 2 e werd geslagen en vernederd. Over de toedracht van dit incident verschilt de lezing van Mw. Ingabire sterk van die van de politie. Drie dagen later werd 10 2 e opgepakt door de politie omdat hij in 1997 door de Gacaca tot 19 jaar zou zijn veroordeeld vanwege misdaden begaan in 1994 tijdens de genocide. Eerder had de New Times al gemeld dat de biologische moeder van Mw. Ingabire door Gacaca, bij verstek, tot levenslang was veroordeeld. Als klap op de vuurpijl liet de president in een speech op maandag 8 februari weten dat Mw. Ingabire tot verantwoording zou worden geroepen met betrekking tot haar daden, in het bijzonder vanwege haar provocaties.

Op dinsdag 9 februari kreeg Mw. Ingabire het verzoek zich bij de CID (Criminal Investigations Department) te melden voor een ondervraging. Aangezien ze haar advocaat niet kon bereiken heeft ze de CID verzocht om de afspraak te mogen verschuiven naar de volgende dag, wat prompt werd ingewilligd. 10 2 a, 11

10 2 a

De ondervraging bij de CID op woensdag 10 februari zou naar verwachting gaan over het incident op 3 februari, maar bleek toch meer te behelzen. Mw. Ingabire werd aan de tand gevoeld over drie aantijgingen: het overtreden van de genocidewet, de wet met betrekking tot divisionisme en banden met de FDLR. Vanwege de lange duur van haar verblijf bij de CID, waarbij haar advocaat aanwezig was, begonnen haar supporters in de diaspora zich te roeren en ging het gerucht rond dat ze zou zijn gearresteerd. Dat bleek later niet het geval, want om 14.30 uur kon ze huiswaarts keren. Mw. Victoire zei de beschuldigingen te willen weerleggen.

Mw. Ingabire heeft naar eigen zeggen stevig willen provoceren. De reacties daarop zijn divers. Bepaalde uitspraken van Mw. Ingabire worden in de krant sterk uitvergroot, tot het punt dat ze in strijd zijn met de wet, 10 2 a

. De provocaties van Mw. Ingabire bestaan uit het doorbreken van taboes (zoals het expliciet noemen van Hutu's en Tutsi's, het benadrukken van het leed van de Hutu's en oorlogsmisdaden begaan door het Rwandese leger) op zeer gevoelige plaatsen, zoals het genocidemonument en het graf van een omstreden Hutuleider. Mw. Ingabire vindt dat ze haar mening niet vrij kan verkondigen, wat volgens haar verwachtbaar is in een dictatuur. De overheid daarentegen vindt dat ze op gevaarlijke wijze campagne voert terwijl haar partij nog niet is geregistreerd, ze formeel nog geen presidentskandidaat is en de campagne volgens het pas gepubliceerde schema ♦berhaupt nog niet is begonnen.

10 2 a

10 2 a

10 2 a

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; dvl; BPZ; DJZ; dvf
Opsteller : Frans Makken
Kenmerk : KIGr008/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 2 december 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; DVL; RS; BPZ; DJZ; DVE
Subject: Rwanda - Granaataanslagen in Kigali
Date: dinsdag 23 februari 2010 15:53:16

29

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

23 februari 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Dierckx/Ministerie

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Granaataanslagen in Kigali

Van : KIG
Verzonden op : 23 februari 2010 15:53
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.

Samenvatting

Mw. Ingabire is voor de derde keer opgeroepen zich bij de politie te melden. Na de convocatie ontploften drie granaten in het centrum van Kigali. Uit angst daar de schuld van te krijgen en gearresteerd te worden zocht Mw. Ingabire vergeefs bescherming in de Britse High Commission. Ondanks nog steeds ferme uitspraken van Mw. Ingabire en haar partij is arrestatie volgens de autoriteiten nog niet aan de orde.

Commentaar

11

Bericht

De gebeurtenissen in Kigali volgen elkaar in hoog tempo op. Afgelopen vrijdagavond zijn op drie verschillende plaatsen in Kigali granaataanslagen gepleegd. Het waren geen gerichte aanvallen, want de slachtoffers betroffen onschuldige burgers bij een busstation, een taxistandplaats en een winkelcentrum. Er zijn twee doden te betreuren, terwijl nog zeker drie in kritieke toestand verkeren. Bijna 20 mensen raakten gewond. Ondanks het feit dat er drie personen zijn gearresteerd, waarvan een heeft bekend, doet de overheid geen mededelingen over de toedracht van de aanslag. De politie, die aanvankelijk deed voorkomen dat het om een zakelijk conflict zou gaan, gaf later de schuld aan de Interahamwe (Hutu-extremisten). 11

Op vrijdagmiddag had Mw. Ingabire weer een convocatie gehad om zich bij de politie te melden op maandag 22 februari. Dit keer had ze angst gearresteerd te worden. Die angst werd door de aanslagen vergroot, maar het weerhield de partij er niet van om een complottheorie de wereld in sturen (zie verder). Tevens werd op de website van UDF-Inkingi vermeld dat Mw. Ingabire op maandag zeker gearresteerd zou worden en dat haar eenzame opsluiting en geestelijke foltering wachtte (?psychological torture?).

De afspraak van Mw. Ingabire met de Criminal Investigations Department (CID) stond geboekt voor 13.00 uur op maandag. Kennelijk is de angst voor arrestatie zo groot geworden dat Mw. Ingabire besloot om enkele uren daarvoor naar de Britse High Commission te gaan voor overleg. Daar aangekomen vroeg ze echter of ze mocht blijven omdat ze vreesde gearresteerd te worden. Op de UDF-website verscheen het bericht dat Mw. Ingabire managed to reach the British High Commission? waar ze had verzocht om ? political protection and temporary refuge?. 10 2 a
Ze was toen te laat voor de CID, maar die hebben haar aan het eind van de middag alsnog ontvangen en verder ondervraagd. Volgens een CID-verklaring is een arrestatie totaal niet aan de orde geweest.

?s Avonds ging het gerucht dat Mw. Ingabire zich bij de Nederlandse ambassade had gemeld met een asielfverzoek. Op vragen van de pers werd dzz. gemeld dat deze informatie onjuist was, wat natuurlijk weer tot speculatie leidde over haar motieven om naar de Britten te gaan. Volgens de New Times was de oorzaak gelegen in het feit dat Nederland haar ook niet wilde, wat echter niet klopte met het feit dat ze een Nederlands visum in haar paspoort had. Die informatie is bekend nadat haar paspoort gestolen is geweest na het gewelddadige incident op 3 februari. De krant kwam er niet uit en zowel wij als de Britten geven verder geen commentaar aan de pers.

De drie oppositiepartijen: UDF-Inkingi, de Democratic Green Party of Rwanda (DGPR) en Le Parti Social Imberakuri (PSI), hebben zich vorige week vrijdag verenigd in een ?Permanent Consultative Council of Opposition Parties?. Van de drie is alleen de PSI officieel geregistreerd. In een gezamenlijk communiqu? op zondag 21 februari veroordeelt de coalitie in krachtige termen de ?laffe? granaataanslagen. 10.2 a, 10.2 e

Ze stelde op de UDF-website dat president Kagame de grens met de DRC zou hebben geopend opdat FDLR-strijders Rwanda konden binnenkomen om de aanslagen te plegen. Daar zou de oppositie dan de schuld van krijgen.

10.2 a, 10.2 e

Volgens Umeseso, een kritisch blad, heeft de regering zes getuigen uit Goma laten overkomen om tegen haar te getuigen. Daarnaast blijven de beschuldigingen op overtreding van de genocidewet en de wet op divisionisme van kracht. De krant leverde overigens bijtende spot op president Kagame: in spotprent figureren zowel de president als Mw. Ingabire in voetbalkleding. Mw. Ingabire zegt 15 jaar leugens achter zich te willen laten en nu een eerlijk spel te willen spelen (om te laten zien hoe ze in Amsterdam heeft leren dribbelen). Kagame denkt dan: jammer dat ze niet aan mijn kant staat, nu wacht haar een lot vergelijkbaar met het Togolese voetbalteam. Gisteren stonden Umeseso-journalisten terecht, maar voor iets anders: ze hadden een minister van overspel beticht. De anti-Ingabire berichten in de New Times zijn nu voornamelijk beperkt tot lange ingezonden stukken.

Ten slotte suggereert UDF-Inkingi dat de gebeurtenissen van de afgelopen dagen vrijwel zeker te maken hebben met de eerste openbare vergadering van de partij, a.s. vrijdag 26 februari. De vergaderingen zijn een noodzakelijk onderdeel van de offici?le inschrijvingsprocedure voor nieuwe partijen.

Berichtgegevens

Aan	: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; dvl; RS; BPZ; DJZ; dvl
Opsteller	: Frans Makken
Kenmerk	: KIG010/2010
Type	: Beleids
Prioriteit	: Routine
Rubricering	: BZ-Vertrouwelijk
Categorie	: Verslag/Info
Referte	: Oppositie vreest rol van zondebok
Geldig vanaf	: 23 februari 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DMH; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; DVL; BPZ
Subject: Rwanda Mensenrechten - Persvrijheid in aanloop naar de verkiezingen
Date: woensdag 24 februari 2010 16:41:44

25

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie](#).

24 februari 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Persvrijheid in aanloop naar de verkiezingen

Van : KIG
Verzonden op : 24 februari 2010 16:41
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Maandag 22 februari is het vonnis uitgesproken in de zaak tegen drie journalisten van het kritische weekblad Umuseso. Alle drie de journalisten zijn veroordeeld voor laster en schending van privacy. Ze hebben hiervoor een celstraf en een geldboete opgelegd gekregen. Het weekblad wordt echter niet verboden, zoals werd geïst. Rechtszaken tegen journalisten betreffen voornamelijk aanklachten wegens laster van personen; kritische artikelen over de Rwandese politiek hebben geen gevolgen voor journalisten.

Commentaar

Hoewel het weekblad Umuseso niet wordt verboden, en de journalisten niet direct worden gearresteerd en opgesloten, zal Umuseso in het vervolg voorzichtiger gaan opereren. Dit temeer omdat er in maart 2010 een hoger beroep volgt inzake een andere rechtszaak tegen Umuseso. Een positieve noot is echter dat zowel Umuseso als Umuvugizi tot nog toe nauwelijks problemen ondervinden van hun politiek-kritische publicaties richting de overheid. De problemen lijken vooral te ontstaan wanneer ministers of invloedrijke RPF-leden op persoonlijke titel worden aangesproken. **11, 10 2 a**

11

Bericht

Mede naar aanleiding van het verzoek DMH-MR 0043/2010 om expliciet aandacht te besteden aan mediavrijheid en vrijheid van meningsuiting volgt hier een bericht over de ontwikkelingen van de persvrijheid in Rwanda.

Medio november 2009 publiceerde het weekblad Umuseso (?de Morgen?) een artikel waarin werd beweerd dat een toenmalige minister een buitenechtelijke relatie zou hebben met de vrouwelijke burgemeester van Kigali. Deze minister was belast met de supervisie over het Kigali-district. De ontmoetingen die zij zouden hebben gehad werden uitgebreid beschreven, waardoor er breed werd gesproken over een seksschandaal.

Hoewel dit specifieke artikel niet van politiek belang is, bracht het Umuseso wel in de problemen. Umuseso publiceert regelmatig artikelen die wel politiek kritisch zijn in de richting van de overheid. Samen met het weekblad Umuvugizi (?de Spreker?) bieden ze enig tegenwicht aan de dagbladen die over het algemeen pro-overheid zijn (met name de New Times). Gespeculeerd werd dat ?de overheid? deze zaak zou gebruiken om het kritische blad tegen te werken of zelfs geheel te verbieden, zoals ook werd geïst. Deze zaak tegen Umuseso wordt dan ook met veel aandacht gevolgd door mensenrechten NGO's en internationale partners. Velen van hen waren bij de uitspraak van het vonnis aanwezig. Dit in tegenstelling tot de aangeklaagden, want geen van de journalisten was aanwezig.

De rechter van de ?primary court? oordeelde dat de drie journalisten, 10 2 e, zich schuldig hebben gemaakt aan inbreuk op de privacy en het belasteren van de voormalige minister Protas Musoni. 10 2 e is veroordeeld tot 1 jaar cel, 10 2 e en 10 2 e tot 6 maanden cel. Daarnaast dienen ze allen een boete te betalen van 1250 euro. De rechter heeft geen uitspraak gedaan over de inhoud van de gepubliceerde artikelen.

Verder zag de rechter geen aanleiding om de drie journalisten per direct te arresteren en op te sluiten. Het vonnis zal ten uitvoer worden gelegd als de veroordeelden niet in beroep gaan of als de ?intermediate court? de uitspraak van de ?primary court? bevestigt. 10 2 e gaf op 23 februari via de radio te kennen dat ze gedrie in beroep gaan.

Daarnaast loopt er momenteel een andere rechtszaak tegen 10 2 e en 10 2 e, aangespannen door zakenman en invloedrijk RPF-lid Tribert Rujugiro. Umuseso publiceerde begin 2007 een artikel waarin werd aangevoerd dat 10 2 e belasting zou ontduiken. 10 2 e spande in juni 2007 een rechtszaak aan ?eveneens vanwege laster- maar werd later opgepakt omdat hij inderdaad schuldig zou zijn aan belastingontduiking. Umuseso verloor deze zaak in de eerste aanleg. Het aangetekende beroep zal volgende maand plaatsvinden.

Ook is 10 2 e, hoofdredacteur van het blad Umuvugizi, in november 2009 veroordeeld tot het betalen van 1250 euro vanwege het publiceren van een artikel waarin werd beweerd dat 10 2 e (hoofd van de ?Genocide Fugitive unit?) en 10 2 e (directeur van het Kibagabaga ziekenhuis) een seksuele relatie zouden hebben.

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmh; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; dvl; BPZ
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : CdP
Kenmerk : KIG011/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 24 februari 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DMH; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; DVL; BPZ; KSS; MIN-JUS
Subject: Rwanda Mensenrechten - Overheid last onderzoek in naar wet op de genocide-ideologie
Date: donderdag 8 april 2010 14:34:36

26

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

8 april 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Botschappen

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Overheid last onderzoek in naar wet op de genocide-ideologie

Van : KIG
Verzonden op : 8 april 2010 14:34
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

De ambassade heeft onlangs informatie verkregen over de aantallen personen die aangeklaagd en veroordeeld zijn wegens het overtreden van wetten met betrekking tot genocide-ideologie en divisionisme. Op 5 april heeft de overheid aangekondigd een onderzoek te starten naar deze gevallen. Samen met een (vertrouwelijk) onderzoek dat 10 uitvoert moet het mogelijk worden zicht te krijgen op de inmiddels gevormde jurisprudentie en de vraag of de wet al dan niet wordt misbruikt en dient te worden aangepast.

Commentaar

11, 10 2 a

Bericht

Mede naar aanleiding van het verzoek DMH-MR 0043/2010 om expliciet aandacht te besteden aan vrijheid van meningsuiting volgt hierbij een tweede update.

Rwanda is de laatste twee jaar via diverse kanalen fors bekritiseerd vanwege de wetten die genocide ideologie en het aanzetten tot divisionisme verbieden. Hoewel weinig twijfel bestaat over de ratio en de behoefte van de wet, vloeit de kritiek met name voort uit het feit dat de wetten niet scherp zijn geformuleerd, waardoor er ruimte is voor brede interpretatie. Hieruit ontstaat de vrees dat de wetten kunnen worden misbruikt om politieke tegenstanders de mond te snoeren. Minister van Justitie Karugarama heeft in het verleden vaak aangegeven dat het belangrijk is om de wet en de rechtspraak haar werk te laten doen. Mochten er zich gevallen voordoen die aanleiding geven tot zorg, zou de minister bereid zijn ? hiernaar te kijken?.

Onlangs hebben het Rwandese Supreme Court en het Internationale Rode Kruis te Rwanda cijfers verstrekt over het aantal rechtszaken en veroordelingen waarbij deze wetten zouden zijn overschreden. Volgens deze cijfers zijn tot nu toe 764 zaken aangespannen, waarvan reeds 507 tot een, soms zeer forse, veroordeling hebben geleid. Deze aantallen roepen veel vragen op. Wat waren de exacte aanklachten/rechtsvragen en wat waren de uitspraken en de bijbehorende opgelegde strafmaatregelen? Wie heeft de aanklacht ingediend en in hoeveel zaken is er een beroep aangetekend? Zowel de overheid, als de internationale gemeenschap en NGO's willen uiteindelijk de vraag beantwoorden of de wetten misbruikt worden en derhalve aanpassing behoeven. Kortom, er is genoeg aanleiding om een onderzoek te starten. 10 2 a

In het recente verleden heeft de president kritiek omtrent de wet op de genocide-ideologie vaak afgedaan met opmerkingen als "nonsense?"; "I don't know of any case where it has been abused" of de opmerking die hij vaker maakt: "No one can assume that he or she knows better than we what is good for us". Hierin lijkt deze week een verandering te zijn gekomen door de volgende opmerking, **10 2 a**
"Maybe we need to fine-tune it .. so that the grey area is reduced".

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmh; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; dvl; BPZ; KSS; min-jus
Opsteller : **10 2 e**
Afgestemd : CdP
Kenmerk : KIG020/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Vrijheid van meningsuiting in aanloop nr verkiez.
Geldig vanaf : 4 augustus 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DMH; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; DVL; BPZ; NAI; KSS; BUJ; DAR; PRE
Subject: Rwanda Mensenrechten - Kritische geschreven pers in Rwanda opgeschort
Date: donderdag 15 april 2010 09:04:03

27
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

15 april 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Diplomatie

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - Kritische geschreven pers in Rwanda opgeschort

Van : KIG
Verzonden op : 15 april 2010 09:04
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Op 13 april 2010 heeft de Rwandese Hoge Raad voor de Media de kritische weekbladen Umuseso en Umuvugizi verboden nog te berichten over de ontwikkelingen in Rwanda. Deze maatregel komt onverwacht en net na het besluit om een aantal wijzigingen door te voeren in de personele bezetting van de defensietop (zie KIG022/2010). Dit maakt de speculaties over onrust en geruchten over een mogelijke staatsgreep alleen maar groter.

Commentaar

11

[Redacted content]

Bericht

Mede naar aanleiding van het verzoek DMH-MR 0043/2010 om expliciet aandacht te besteden aan vrijheid van meningsuiting en persvrijheid volgt hierbij een derde update.

De beslissing van de Media High Council (MHC) om de kritische weekbladen Umuseso en Umuvugizi defacto op te schorten is onverwacht en komt op een moment dat de president zich duidelijk zorgen maakt over de ?geruchten? die in Rwanda rondzingen.

Hoewel de bladen reeds betrokken zijn geweest ? en betrokken zijn - in lopende rechtszaken, betreffen de officiële aanklachten tot nu toe steeds het ?schenden van privacy? en ?laster? in privaangelegenheden. Tijdens deze rechtszaken wordt in een aantal gevallen geëist om de bladen te sluiten, maar tot nu toe zijn de straffen beperkt gebleven tot een geldboete. Hoewel de officiële reden tot opschorting het ?lasteren van de president? en "aanzetten tot insubordinatie" (artikel 83, lid 3 en 4 mediawet) betreft, wordt door velen de maatregel in direct verband gebracht met de naar Zuid-Afrika gevluchte hoge militairen Kayumba en Karegeya (zie ook KIG022/2010). Er wordt steeds een duidelijk voorbeeld van laster genoemd: de cartoon waarin de president richting Mw. Ingabire denkt: ?Jammer dat ze niet aan mijn kant staat, nu wacht haar hetzelfde lot als het Togolese voetbal team? (zie ook KIG 010/2010).

De bladen Umuseso en Umuvugizi berichten wekelijks uitgebreid over de veronderstelde intenties van de twee voormalige hoge militairen. Een van de drie belangrijkste journalisten van Umuseso, Charles Kabonero, zit zelfs geruime tijd in Zuid-Afrika en heeft nooit verzwegen dat hij contacten heeft met de ex-militairen. Umuseso is doorgaans ook goed geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen de RPF. 10 2

In eerdere uitgaven dit jaar van Umuseso werd de Kwanese inlichtingendienst als ? amateuristisch? beschreven met een ?gebrek aan analyse? als het ging om de zaak van - wederom - de ex-militairen. Daarnaast publiceren de bladen wekelijks kritische cartoons, die op humoristische wijze commentaar geven op het regeringsbeleid. In deze cartoons wordt de president vaak ?nagetekend?. Verder haalt de president zelf regelmatig het voorbeeld aan dat hij vergeleken wordt met Hitler, maar een dergelijke vergelijking is volgens bronnen nooit in Umuseso of Umuvugizi gepubliceerd.

De maatregel tegen de weekbladen komt uitgerekend op de dag waarop de nieuwe Minister van Defensie is ingezworen. De toespraak van de president tijdens de inauguratie liet weinig twijfel over zijn zorgen: ?de ontwikkeling van de politiek is net zoals een menselijk lichaam; we behouden de goede stoffen en scheiden de afvalstoffen af; de goede politici blijven behouden, de slechte politici treden af of vluchten?. 11

Zowel Umuseso als Umuvugizi hebben aangegeven dat ze in beroep zullen gaan tegen de uitspraak van de MHC. In het beroep zal de vraag naar voren komen of de bladen wel voor 6 maanden geschorst kunnen worden; de wet zegt dat weekbladen ten hoogste voor een termijn van 2 weken geschorst mogen worden, tenzij de bladen ?herhaaldelijk? in de fout gaan. Daarnaast heeft de hoofdredacteur van Umuseso, Didas Gasana, nog geen schriftelijke communicatie ontvangen over de schorsing.

Berichtgegevens

Aan : DAF; dmh; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; RS; dvl; BPZ; NAI; KSS; BUJ; DAR; PRE
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : CdP
Kenmerk : KIG023/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Persvrijheid in Rwanda
Geldig vanaf : 15 april 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DGIS; PLV-DGIS; RS; DAE; DMH; DEC; DIZ
Subject: Rwanda Justitie - Justice Sector Review Rwanda
Date: maandag 19 april 2010 16:55:43

28
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

19 april 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Mark Hattesteek

Rwanda Justitie - Justice Sector Review Rwanda

Van : KIG
Verzonden op : 19 april 2010 16:55
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Justitie

Samenvatting

The joint review of the Justice Sector in Rwanda has been completed successfully. The sector has shown good results in the second semester of 2009 with increasing access to justice at all levels. A comprehensive Monitoring and Evaluation framework for the sector is now finally in place. The main result of the review is a transparent mainframe document that provides all sector institutions with a clear overview of the indicators for their performance. The sector budget support modality clearly begins to bear fruit in its first year of operation.

Commentaar

The justice sector review for the July 7 December 2009 period shows considerable progress and has provided a clear framework for monitoring priority policy actions for the coming budget year 2010/2011. The trends are more than satisfactory for a continuation of sector budget support. After initial delays in clear mutual agreement on policy actions and concomitant indicators per justice institution, the review process has resulted in a more concrete understanding amongst and within institutions as to what government, the top level of their institutions and its development partners aim to achieve with the review. The process has become less abstract and has allowed for a more concrete buy-in of broader institutional levels. However, there is still room for improvement. Increased transparency of the process, which is the concrete result of the current review, could have a major impact and lead to better cooperation. A sector review carried and owned by all relevant levels and actors is ultimately the aim.

Bericht

The Joint Review has provided good insights into positive sectoral progress. The mid-term budget review in December and the Sector Strategic Issues Paper 2010-2011, which was produced for the first time in preparation of the 2010/11 budget, indicate clear commitment of the Rwandan government to the justice sector and reflect realities on the ground. Together with the comprehensive Monitoring and Evaluation (M&E) framework (in annex), that now clearly links the broader Common Performance Assessment framework (CPAF) with the indicators for the sector, the key tools are in place for a comprehensive and transparent planning and budgeting process. The sector budget ceiling (EUR 55 mln) will allow for discussions on transparent budgetary trade-offs between the 14 institutions involved. The formulation of the current M&E framework has made the need for structural data collection and reporting abundantly clear. Key stakeholders and responsibilities are now clearly identified. Renewed emphasis on ICT will contribute to this challenge of information management.

Important forward looking priorities for the medium term are further strengthening accountability within the sector (Ombudsman) and increasing capacity (ILPD, see Framework underneath). Other issues for the next budget year are the gacaca evaluation, a continued roll-out of the *maisons d'accès au justice* (MAJ) to all 30 districts and a big training push for the almost 9.000 *abunzi* (local level dispute-settling) mediators, who cater to a huge need within society for the settling of smaller scale socio-economic disputes.

The review took place just prior to the yearly Genocide Memorial week, which again this year was a dignified but vivid reminder of how important the sector remains in bringing redress to the victims and for continuing to give confidence to the Rwandan population for the future.

Framework of the sector

The Justice, Reconciliation, Law & Order Sector (JRLS)-Strategy is a key component of the governments Economic Development and Poverty Reduction Strategy (EDPRS). Its four main goals are:

- * Universal access to quality justice;
- * Eradicate genocide ideology and reconciliation mechanisms enforced;
- * Rule of law, accountability and human rights promoted;
- * Safety, law and order maintained and enhanced.

The justice sector consists of the key ministries Justice, Internal Affairs and Defence, the President's Office, the Supreme Court and the Prosecution Authority as well as the National Police Force, the Prison services, the Gacaca Secretariat, the Ombudsman, the National Human Rights Commission (NHRC), the National Unity and Reconciliation Committee (NURC) and the Institute for Legal Practice and Development, (ILPD) responsible for the coordination of all training of national judicial staff.

The broad institutional composition of the sector (14 institutions) allows for an integrated policy approach which includes a whole range of key requirements that are needed to give back public confidence in the rule of law in the country and the integrity of the JRLS institutions. This range comprises processing the remaining genocide cases, provide access to justice even at the grass root level, bring a sense of security back to the streets and homes and to enforce strict codes of conduct of its bureaucrats. The JRLS SWAP was formulated for the period January 2009 to June 2012.

Review

The current review concerns an assessment of the first semester of the budget year 2009-2010 and provides the agreed upon forward looking framework for cooperation in the sector. The conclusions of all sector reviews will be discussed in the overall joint review in the first week of May.

The review was the culmination of three months of joint work aimed at incorporating a new Justice Monitoring and Evaluation Framework into the broader EDPRS and the Common Performance and Assessment Framework (CPAF) which was agreed upon in 2009. The result is a workable and transparent mainframe document that provides all institutions in question with a clear overview of the indicators for their performance. It assessed furthermore the gaps that still exist on particular key issues and which require baseline studies. One of these is a sector needs assessment, to allow for further fine-tuning of the legal status quo in the country. An interesting detail is that it looks like one of the specialised legal NGO's might be allowed to implement this study.

Progress

The primary goal of the sector is to increase access to justice at all levels. Major progress has been made in this regard due to the installation of 14 Maisons d'Acces au Justice (MAJ) in several districts of this country. Ref KIG013/2010. It is the intention of the government to have MAJ's in all 30 districts before the end of 2010. There are currently 14 operational. A recent joint field visit, with sector budget support development partners, showed the impact and the difference this has made to the lives of people at decentralized level. Although the current MAJ's are far from sufficient in comparison to the needs it is quite clear there is now a fair, accessible and relatively cheap way of getting advice on legal issues. Although the service has and will lead to an initial surge in requests for legal advice, the expectation is that it will ultimately lead to an unburdening of the formal court system as many cases can be dealt with or be otherwise advised without having to proceed to the formal structures. The quality of MAJ staff is excellent and it is the intention of the Ministry of Justice to engage them in the training of abunzi committees.

The Gacaca process is in its final phases. The cut off date will most probably be 30 June 2010. it has proved to be an unprecedented experience in the delivery of justice for genocide perpetrators, the victims and remaining family members. Although criticism has been levied to the presumed inadequacy of judicial quality, no alternative was available to deal with the magnitude of the crimes of the genocide of 1994. This round up phase has resulted in only 9 cases to remain with the classical courts. An estimated number of 4.500 cases still await trial. Of crucial importance to the Justice Sector is the envisaged evaluation of the process, which will start internally at first in July 2010, and which may be financed by RNE and the European Commission.

A rationalisation of the management and processing of cases has resulted in a substantial increase in the number of cases processed. To that end the engagement of contractual judges has proved of considerable importance. The debate during the review proved interesting as it showed the Supreme court aware of case load pressures and unwilling to further pressure Rwandan courts and judges to increase the pace of processing cases, as it would jeopardize the quality of the judicial process. An indication also of the maturity of the development debate with government which stands firm on issues it believes have been sufficiently dealt with.

Good progress is further being made with the processing by the Prosecutors Office (NPPA) of corruption

cases. The target of an 80% increase has almost been reached. The drive to increase the pace has led to increased insight as to where bottlenecks lie. One of the factors is the transfer of incomplete dossiers by the policy to the prosecutor, which leads to a disproportionate amount of time of organising a case before being able to process it. In that regard discussions centred on defining specific requirements for a dossier to be compiled, before it could be processed to the NPPA. Furthermore a specialised unit dealing with financial and economic crimes is being installed in the NPPA.

The performance of the Rwandese Ombudsman has been excellent and has resulted in a substantial broadening of its mandate and budget. From just preliminary investigative powers since 2004, the Ombudsman will most probably within the next few months be authorised to prosecute cases. It responsibility to monitor the Code of Conduct of high ranking officials is furthermore a task with a substantial political profile and an indication of high expectation by both the government and the Rwandan population as a result. It works closely together with the NPPA and the specialised unit for economic and financial crimes.

The Secretariat of the Ministry of Justice which performs key tasks for the sector has been structurally included in the budget of the JRLOS sector.

The backlog of processing cases by the commercial courts has been eliminated entirely.

A rationalisation effort in the Rule of Law context has led to the incorporation of the local defence units into the national police force. This has regulated behavior accordingly and no reports on abuse have been received in the past two years. A unanimous decision was made to delete this indicator as the problem of violence by local defence units has been dealt with.

The preparation of a framework of collaboration between state and non state actors relative to justice monitoring activities has been abolished. NGO's are fully integrated into the sector policy dialogue, their impact considerable. NGO's indicated that they see no value added in a formal framework of collaboration. Cooperation takes place on the basis of bilateral MoU's which are deemed satisfactory.

The still ongoing construction of necessary prisons has suffered delays because of improper tender procedures which need to be redone. As a result the goal of further decreasing the number of prisoners according to maximum jail capacity has not been achieved.

The implementation of an envisaged user perception survey was delayed. Public perception of the quality of access to legal advice and representation is a key indicator that needs to be monitored. The ministry of Justice has agreed upon a hard deadline for this study, i.e. completion and thus availability of data before the start of the next budget year in July 2010.

Public Finance Management of the sector is satisfactory. The current execution rate of the JRLOS sector is 44% at the half year mark, which is very much on-track.

Forward looking trends:

For the new budget year 2010-2011 clear trends are visible. Budgets for the Ministry of Justice, the Supreme court, the NPPA and the NURC will remain rather constant. Large increases can be seen for the Ombudsman, which has seen its mandate enlarged substantially and which will politically become an even more important player in the sector, also a substantial increase for the ILPD as capacity building coordinator remains key in the sector. The National Police force and the Prison Services require considerably more funds but there is a financing gap between actions plans and allocations. The NHRC enjoys a modest increase in budget. A renewed push for ratification of all international human rights instruments by Rwanda, i.e. translated into domestic law, respected and reported on will take place in the next budget year. The budget of the national gacaca secretariat will go down considerably as 30 June 2010 will most probably be the closing date.

Berichtgegevens

Aan	: DGIS; PLV-DGIS; RS; DAF; dmh; dec; DJZ
Opsteller	: 102 e
Afgestemd	: HOS
Kenmerk	: KIG024/2010
Type	: Beleids
Prioriteit	: Routine
Rubricering	: Openbaar

Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 19 april 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

29

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; DVL; RS; BPZ; DJZ; DVE; MIN-JUS
Subject: Rwanda - 10 2 e na arrestatie op borgtocht vrij
Date: vrijdag 23 april 2010 11:39:03

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

23 april 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Barklaan 2

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - 10 2 e na arrestatie op borgtocht vrij

Van : KIG
Verzonden op : 23 april 2010 11:39
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

10 2 e is op borgtocht vrijgelaten, maar haar bewegingsvrijheid is verder beperkt. Dit is de voorlopige apotheose van het onderzoek tegen haar, in een zaak die eigenlijk meteen na haar aankomst aan het rollen is gebracht. Het OM h.t.s. beweert de bewijslast rond te hebben, terwijl 10 2 e claimt dat dit niet het geval is. 11

Commentaar

10 2 a

[Redacted content]

Bericht

Gisteren is 10 2 e op borgtocht vrijgelaten. Na haar arrestatie eergisteren zijn haar drie zaken ten laste gelegd: het bevorderen van genocide-ideologie, divisionisme en samenwerking met de FDLR. In tegenstelling tot de verklaring van het OM h.t.s. stelt 10 2 e dat de bewijsvoering nog niet rond is. Met haar advocaat probeert ze nu uit te vinden hoe lang het onderzoek tegen haar nog mag duren; met het oog op de naderende verkiezingen is dit van belang voor haar partij. Er zijn haar wel beperkingen opgelegd: ze mag Kigali niet verlaten en haar paspoort is in beslag genomen. Ze hoopt binnenkort haar computer en dossiers terug te krijgen; die zijn gisteren bij een huiszoeking in beslag genomen.

10 2 e is na haar ?valse start? in Rwanda niet meer met rust gelaten. Haar suggestieve uitspraken op gevoelige plaatsen, zoals het genocidemonument in Kigali, en het propageren van een etnisch getinte politiek leidden vrijwel meteen tot een smeer campagne in de regeringsgezinde New Times. De zaak werd er niet beter op toen haar rechterhand, 10 2 e, werd opgepakt op verdenking van genocidemisdrijven. Intussen heeft hij zware misdrijven toegegeven, spijt betuigd en in het proces geclaimd dat zijn aanvankelijke ontkenning was ingegeven door UDF partij-ideologie. UDF probeert zich momenteel te distanceren van 10 2 e maar het ziet er naar uit dat deze kwestie blijvende schade betekent voor de geloofwaardigheid van 10 2 e.

Door alle negatieve publiciteit en het politie-onderzoek is 10 2 e persoonlijk wat onder de radar gaan opereren, maar de partij is in haar publicaties bijzonder strijdlustig gebleven. De kritiek op de persoon 10 2 e in de New Times is daarom maar weinig afgenomen. De genocideherdenking is echter aangewend om de oppositie in het algemeen en 10 2 e in het bijzonder in een kwaad daglicht te stellen. De president sprak tijdens de herdenking over de oppositie als ?nutteloos?, ?hooligans?, ?muskieten die met een hamer moeten worden doodgeslagen?. Bij de inauguratie van minister van Defensie Kabarebe ging hij nog een stapje verder en omschreef tegenstanders van de regering als ?uitwerpselen?.

Afgelopen maandag vond een gesprek plaats met DG Europa van MinBuZa h.t.s., Ben Rutsinga, in het kader van enkele d-marches. Van de gelegenheid is door CdP KIG gebruik gemaakt om voor een aantal dossiers naar de stand van zaken te vragen; 10 2 a

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; dvl; RS; BPZ; DJZ; dvf; min-jus
Opsteller : Frans Makken
Kenmerk : KIG028/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Bewegingsvrijheid beperkt tot Kigali
Geldig vanaf : 23 april 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; DVL; RS; BPZ; DVB; DVE; DJZ
Subject: Rwanda - Arrestatie Amerikaanse advocaat 10 2 e ontkent genocide en verdedigt 10 2
Date: woensdag 2 juni 2010 08:17:53

31
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

2 juni 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Arrestatie Amerikaanse advocaat 10 2 e
10 2 e ontkent genocide en verdedigt 10 2 e

Van : KIG
Verzonden op : 2 juni 2010 08:17
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

Vorige week is de Amerikaanse advocaat 10 2 e in Kigali gearresteerd. 10 2 e is een verklaard ontkenner van de genocide in Rwanda, omdat volgens hem niet is bewezen dat er sprake was van planning vooraf. In Rwanda is ontkenning van de genocide tegen de Tutsi's strafbaar, reden waarom hij is gearresteerd. 10 2 e kwam naar Rwanda om 10 2 e te verdedigen, waartegen nog steeds geen formele aanklacht is geformuleerd. Zij zegt nu te zullen zwijgen tijdens de verhoren totdat haar proces begint. Ondertussen zweelt de kritiek uit het buitenland, inclusief de VS, op Rwanda aan, 10 2 a, 11

Commentaar

11, 10 2 a

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

[Redacted comment text]

Bericht

De Amerikaanse advocaat **10 2 e** is afgelopen vrijdag 28 mei in Kigali gearresteerd op verdenking van het publiekelijk ontkennen van de genocide in Rwanda. **10 2 e** is hoogleraar strafrecht en internationaal humanitair recht aan het William Mitchell College of Law en advocaat bij het Rwanda Tribunaal in het zgn. Military-1 proces tegen vier Rwandese militaire leiders o.a. verdacht van het plannen en uitvoeren van de genocide in 1994. Het tribunaal achtte de beschuldigingen tegen hoofdverdachte kolonel **10 2 e** niet bewezen. Dat riep bij **10 2 e** de vraag op of **10 2 e** überhaupt van een genocide in Rwanda kan worden gesproken. **10 2 e** is van mening dat burgers in Rwanda ?elkaar? hebben afgeslacht als gevolg van de invasie die Kagame en zijn troepen zijn begonnen in 1991, wat uiteindelijk leidde tot het neerhalen van het vliegtuig waarin de presidenten van Rwanda en Burundi zaten. **10 2 e** acht het bewezen dat Kagame, de huidige president van Rwanda, direct verantwoordelijk is voor de moord op de presidenten. Wat daarna gebeurde: een miljoen doden en meer dan een miljoen vluchtelingen was niet meer en niet minder dan massaslachtingen tussen burgers en burgers. De implicatie is dat zowel Hutu's als Tutsi's betrokken waren in de slachtingen en dat er geen sprake was van een goed geplande en methodisch uitgevoerde genocide tegen de Tutsi's. Hij beroept zich daarbij ook op de memoires van o.a. Carla del Ponte, die volgens hem laten zien dat de VS en het VK betrokken zijn bij het onder de mat vegen van deze feiten, om president Kagame ?uit de wind? te houden.

Zijn beschuldigingen aan het adres van Kagame houden niet op bij diens vermeende rol als agressor in de gebeurtenissen van 1994. Ook in de periode daarna zou Kagame zich volgens **10 2 e** samen met Uganda, schuldig hebben gemaakt aan de dood van meer dan zes miljoen (sic!) Congolese burgers. Hij beroept zich daarbij op VN-resoluties die gewag maken van Rwandese invasies in de DRC in 1996 en 1998.

10 2 e heeft zich ontpopt als een politiek activist die anti-Rwandese pamfletten schrijft en zich publiekelijk associeert met genocideverdachten. In de VS heeft hij president **10 2 e** aangeklaagd voor de moord op president Habyarimana en zijn Burundese collega op verzoek van de weduwen van de twee voormalige staatshoofden. **10 2 e** is op haar beurt in Frankrijk, waar ze woont, aangeklaagd voor betrokkenheid bij het plannen van de genocide. Kort voor hij afreisde naar Kigali heeft **10 2 e** een bijeenkomst in Brussel bijgewoond waar veel genocideverdachten hun zeggje konden doen. Sommigen van de ongeveer 100 deelnemers waren zo extremistisch dat de bekende Rwanda criticaster **10 2 e** zich op het laatste moment terug trok. Hij wenste niet geassocieerd te worden met mensen die officieel van genocide worden verdacht. Een van de deelnemers, **10 2 e**, wordt verdacht van wrede daden begaan in Butare en is vorige week in Frankrijk gearresteerd. **10 2 e** nep in zijn toespraak de Rwandese overheid, de ambassade van de VS in Kigali en de VN in Rwanda op om zorg te dragen voor zijn veiligheid in Rwanda en die van zijn client, **10 2 e**. Zijn eerste reis ooit naar Rwanda had namelijk de verdediging van **10 2 e** ten doel.

Zijn bezoek aan Rwanda kwam op een moment dat ook de VS bij monde van president Obama's gezant voor Afrika, Johnnie Carson, zorg uitte over het democratisch proces in Rwanda. Afgelopen donderdag riep de gezant de Rwandese regering op om de vrijheid van meningsuiting, pers en vergadering te respecteren. Als bron van zijn zorg noemde hij de opschorting van twee onafhankelijke weekbladen, de problemen van Human Rights Watch en de moeizame registratie van politieke partijen. Hij drong verder aan op een spoedig, fair en transparant proces voor **10 2 e**. De Rwandese minister van Buitenlandse Zaken, Louise Mushikiwabo noemde Carson's zorgpunten een ?out-of-Rwanda reading of the situation in Rwanda? waaraan een ?election hype? was toegevoegd. Een dag later werd dus de Amerikaanse advocaat gearresteerd. Aanklager Martin Ngoga meldde dat het dossier tegen **10 2 e** compleet was, wat volgens Ngoga de arrestatie van **10 2 e** rechtvaardigt. Het feit dat deze zijn uitspraken buiten heeft Rwanda gedaan en in de VS niet strafbaar zijn doet er volgens Ngoga niet toe. **10 2 a**

10 2 e heeft afgelopen zaterdag ook bezoek gehad van twee advocaten. Volgens de procedures moet hij binnen 72 uur worden voorgeleid en in staat van beschuldiging worden gesteld.

10 2 e is gisteren, maandag 31 mei, gedurende vijf uren ondervraagd en kreeg daarbij zodanig last van hoge bloeddruk dat hij voor onderzoek naar een ziekenhuis werd gestuurd. Men heeft daar niets kunnen vinden en inmiddels is hij terug in hechtenis. Zijn vrouw liet weten dat **10 2 e** last heeft van een hoog cholesterolgehalte en dat zijn medicatie opraakt. In Kigali ging meteen het gerucht dat hij zou zijn vergiftigd en dat hij onder erbarmelijke omstandigheden gevangen wordt gehouden. **10 2 a**

10 2 e wordt bijgestaan door een Amerikaanse Advocaat, Kurt Kerns, en twee Keniaanse advocaten. Aangezien alleen de Kenianen zijn aangemeld bij de Bar Association, krijgt advocaat Kerns geen toegang tot **10 2 e** die daarom evenmin tijdens het verhoor aanwezig kon zijn. **10 2 e** bondgenoten, inclusief senator Amy Klobuchar van Minnesota, stellen dat **10 2 e** gevangen zit vanwege het feit dat hij **10 2 e** wil verdedigen. De Rwandese regering stelt dat zijn arrestatie het gevolg is van zijn uitspraken en publicaties die bestrijden dat er sprake was van een genocide.

10 2 e wordt inmiddels bijna dagelijks opgeroepen om zich te melden bij de aanklager. Volgens haar is er nog steeds geen formele aanklacht geformuleerd en ze heeft aanklager Ngoga gevraagd haar dossier naar het Tribunaal te sturen opdat er meer duidelijkheid komt over de stand van zaken. In een publicatie van vandaag laat 10 2 e weten dat ze van haar recht om te zwijgen gebruik gaat maken totdat het proces tegen haar is begonnen. Ze klaagt over het feit dat president Kagame zich actief met lopende zaken bemoeit. Zo liet de president in een interview op 23 mei met The Monitor weten dat er 10 aanklachten tegen 10 2 e bestaan, terwijl haar maar drie bekend zijn. Ook speculeert Kagame over de uitkomst van het proces, namelijk dat ?this woman will certainly be where she belongs?. 10 2 e ontkent dat zij zeven van de 10 beschuldigingen heeft toegegeven zoals de president in het interview zegt, ze heeft volgens haar helemaal niets toegegeven. Op de vraag dzz. wie haar nu zal verdedigen noemde ze 10 2 e

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; dvl; RS; BPZ; DVB; dvf; DJZ
Opsteller : Makken, Frans
Kenmerk : KIG034/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 6 februari 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGPZ; PLV-DGPZ; DGIS; PLV-DGIS; DVB; DVL; DVE; DJZ; RS; BPZ
Subject: Rwanda - ICTR advocaat 10 2 e nog steeds gevangen / Arrestatie van invloed op relatie Rwanda met VS en ICTR
Date: vrijdag 11 juni 2010 10:53:23

32
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

11 juni 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Dienstenverkeer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - ICTR advocaat 10 2 e nog steeds gevangen /
Arrestatie van invloed op relatie Rwanda met VS en ICTR

Van : KIG
Verzonden op : 11 juni 2010 10:53
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.

Samenvatting

De gearresteerde Amerikaanse advocaat 10 2 e is een geestelijk wrak en probeert op alle mogelijke manieren uit de gevangenis te komen. Gezien zijn expliciete ontkenning van de genocide volharden de Rwandese autoriteiten in hun mening dat hij vluchtgevaarlijk is en zijn proces in de cel moet afwachten, waar hij maximale medische zorg krijgt. Rwanda wil laten zien dat niemand, ook al is hij rijk, beroemd en machtig met vele connecties, zich boven de Rwandese wet kan stellen en de stabiliteit in gevaar kan brengen. 10 2 a

Commentaar

11, 10 2 a

11, 10 2 a

Bericht

De Amerikaanse advocaat van 10 2 e, zit nog steeds gevangen. Met zijn geestelijke gezondheid is het slecht gesteld. Na zijn arrestatie op 28 mei is hij vrijwel meteen in een depressieve toestand geraakt. Naar nu bekend is leed hij al jarenlang aan depressies en heeft ook last van hoge bloeddruk en een hoog cholesterolgehalte. Dat verklaart waarom hij over veel medicijnen beschikte die hij enkele dagen na zijn arrestatie met water vermengde en deed alsof hij het mengsel had opgedronken. Hij werd naar het ziekenhuis gebracht, waar men zijn maag heeft leeggepompt. Bloedmonsters lieten echter

niets zien en naar nu blijkt heeft hij het mengsel nooit ingenomen. Eerder veinsde hij al hartproblemen vanwege een pacemaker, die niet werd aangetroffen door doktoren. 102 e angst voor een lang verblijf in een Rwandese gevangenis is zo groot dat hij ?liever dood? is. Zijn verhoren zijn gestaakt, niet vanwege zijn fysieke gesteldheid, want die is goed volgens de doktoren, maar vanwege zijn geestelijke gesteldheid. Hij heeft verder verklaard zich er niet van bewust te zijn geweest dat zijn publicaties zoveel commotie in Rwanda teweeg zouden brengen. Het was niet zijn bedoeling geweest om de genocide te bagatelliseren of om Rwandezes tegen elkaar op te zetten. Dat berustte volgens 102 e op een misverstand. Ten slotte heeft hij verklaard meteen uit Rwanda te willen vertrekken en alleen terug te komen op uitnodiging van de Rwandese autoriteiten.

102 e wordt bijgestaan door een Amerikaanse en twee Kenyaanse advocaten, die intussen allen formeel zijn aangemeld bij de Bar Association. De Amerikaan, Kurt Kerns, dreigt nu ook te worden uitgezet omdat hij zich beledigend uitlaat over de Rwandese autoriteiten. Hij noemde de politieagenten ?punks?, en de zaak tegen 102 e ?ridiculously weak? en ?pathetic?. Hij suggereerde dat 102 e gevangen zat in een overvolle cel vol muskieten en zonder dekens; niet omdat hij dat had waargenomen, maar omdat Rwandese gevangenissen ?nu eenmaal zo zijn?. 102 e zit in een speciale vleugel van gevangenis ?1930? in Kigali). Kerns is, samen met 102 e, een van de advocaten die onlangs president 102 e in Oklahoma hebben aangeklaagd voor moord in 1994 op de toenmalige presidenten van Rwanda en Burundi. De openbare aanklager eist nu een excuus van Kerns. De hoge toon van Kerns, en de ferme taal van 102 e voorafgaand aan zijn arrestatie, wekken veel irritatie. Bewindspersonen hebben het regelmatig over het ?superiority complex? van de Amerikanen en de arrogantie waarmee ze denken Rwanda een lesje te kunnen leren. Ook de minister van Buitenlandse Zaken haalde uit naar de VS naar aanleiding van 102 e uitspraken en het feit dat hij niet de moeite had genomen om zich in Rwanda als advocaat te laten registreren. Ze stelde dat 102 e bewust zijn samenzweringstheorie op Rwandese bodem wilde verkondigen. ?Dat staan we niet toe?, aldus de minister. ?Mensenrechtenactivisten die geschoold zijn in de US Bill of Rights zullen dat wel verwerpelijk vinden, maar wij zijn geschoold in de genocide van 1994 en vinden zijn arrestatie een rechtvaardige daad?.

De arrestatie van 102 e heeft ook het ICTR in Arusha niet onberoerd gelaten. Twee Franse verdedigers van 102 e, die van genocide wordt verdacht, hebben hun werk tijdelijk uit protest neergelegd. Zij stelden dat 102 e werd vervolgd vanwege zijn werk voor de ICTR en vreesden dat hun hetzelfde lot zou wachten. Ook vonden ze dat het tribunaal te weinig deed om het voor 102 e op te nemen. Inmiddels heeft het ICTR formeel laten weten dat hun advocaten immuniteit genieten als ze in het kader van hun werk, het verdedigen van genocideverdachten, op reis zijn, inclusief in Rwanda. Aanklager Ngoga is blij met deze verklaring, want daarmee wordt duidelijk dat Rwanda in dat opzicht niets valt te verwijten. 102 e was niet in zijn capaciteit als ICTR-advocaat naar Rwanda gekomen. Minister van Buitenlandse Zaken Mushikiwabo stelde dat het oneerlijk is om 102 e poging om de ?geschiedenis van de genocide te herschrijven? te relateren aan zijn werk voor het ICTR. Ngoga stelde overigens dat zelfs de belangrijkste verdachten in Arusha de genocide niet ontkennen.

Voor 102 e is 102 e arrestatie aanleiding geweest om weer eens vraagtekens te zetten bij de genocidewet, die volgens haar veel te ruim is geformuleerd. Dat staat volgens haar een eerlijk proces van 102 e (en zichzelf) in de weg. Tevens stelt ze dat de arrestatie van 102 e indruist tegen het recht om een advocaat naar eigen keuze te benoemen. De Rwandese autoriteiten stellen hier tegenover dat ook advocaten zich aan de wet dienen te houden. Bovendien, aldus de minister van Buitenlandse Zaken, is er geen land dat zo soepel is in het toelaten en registreren van buitenlandse advocaten: een simpel bezoek aan de Bar Association voor registratie is voldoende.

Berichtgegevens

Aan	: DAF; DGPZ; PLV-DGPZ; DGIS; PLV-DGIS; DVB; dvl; dvf; DJZ; RS; BPZ
Opsteller	: Makken, Frans
Kenmerk	: KIG038/2010
Type	: Beleids
Prioriteit	: Routine
Rubricering	: BZ-Vertrouwelijk
Categorie	: Verslag/Info
Geldig vanaf	: 6 november 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

35

From: KIG
 To: DAE; DGIS; PLV-DGIS; PLV-DGPZ; DVL; RS; BPZ; DJZ-IR; DVF; 10 2 e
 Subject: Rwanda Mensenrechten - OHCHR Human Rights Mapping Report
 Date: woensdag 4 augustus 2010 15:48:05

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

4 augustus 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
 Ontwikkelingssamenwerking

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - OHCHR Human Rights Mapping Report

Van : KIG
 Verzonden op : 4 augustus 2010 15:48
 Land/regio : Rwanda
 Forum : n.v.t.
 Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Het Human Rights Mapping Report vormt voor Rwanda de spreekwoordelijke knuppel in het hoenderhok. Nadat de VN Rwanda in 1994 tijdens de genocide verliet is de relatie nooit heel innig geworden. Rwanda ervaart het Mapping Report nu als een dubbel verraad: het Rwandese leger heeft een eind aan de genocide moeten maken en wordt nu achteraf zelf beschuldigd van genocide. De suggestie van een zogenaamde dubbele genocide zou de reputatie en legitimiteit van de president Kagame, zijn regering en het leger stevig onderuit halen. 11, 10 2 a

Commentaar

Het lijkt erop dat het Mapping Report heel wat teweeg zal gaan brengen. Te vrezen valt dat openbaarmaking van het rapport een negatieve invloed zal hebben op de relatie tussen Rwanda en de DRC, evenals de relatie tussen Rwanda en de Verenigde Naties, in wiens naam het een effectieve vredesoperatie in Darfur uitvoert. 11, 10 2 a

10 2 a

11, 10 2 a

Bericht

Het Human Rights Mapping Report 1993-2003, dat inmiddels door de High Commissioner for Human Rights is geaccepteerd, zal naar verwachting veel stof doen opwaaien. Het rapport beschrijft schendingen van mensenrechten en misdaden tegen de menselijkheid die zijn begaan op Congolees grondgebied in genoemde periode. De onderzoekers hebben geconcludeerd dat bij meer dan 45 procent van de beschreven gruwelijkheden sprake zou zijn van betrokkenheid van het Rwandese leger. Het rapport concludeert verder dat indien een rechtbank de door Rwanda begane gruwelijkheden in de periode 1996-1997 voldoende bewezen acht, er sprake is van een vooropgezet plan en daarmee genocide. In de andere gevallen gaat het om betrokkenheid van landen in de regio: Angola, Burundi, Uganda, en om Congo zelf.

10 2 a

Het Rwandese leger, dat wil zeggen het bevrijdingsleger dat voornamelijk bestond uit eerder naar Uganda gevluchte Tutsi's, stond er alleen voor, niet alleen om een eind te maken aan de genocide zelf, maar ook aan de Interahamwe, Hutubendes die vele slachtoffers hebben gemaakt onder de Rwandese Tutsibevolking. Nadat de Interahamwe met succes uit Rwanda waren verdreven naar het toenmalige Zaïre, bleven deze groepen aanvallen uitoefenen op Rwanda en op Congolese Tutsi's. Het Rwandese leger is toen een langdurige klopjacht begonnen op de Interahamwe die zich uiteindelijk hebben gegroepeerd in het FDLR: een gewelddadige groep met tot op heden nog een harde kern aan genocidairs die echter geen militaire bedreiging meer vormen voor Rwanda. De klopjachten zijn succesvol geweest in de zin dat de directe dreiging van de Interahamwe c.q. de FDLR is weggenomen. De Rwandezen zijn ervan overtuigd dat ze zonder militair ingrijpen in Zaïre/Congo weer oorlog in eigen land hadden gehad. Het Human Rights Mapping Report zal vooral deze periode van directe Rwandese aanwezigheid in Zaïre/Congo, namelijk de eerste jaren na 1996, op het oog hebben waar het stelt dat Rwanda was betrokken bij mensenrechtenschendingen.

De Congolese Tutsi's hebben zich ook sterk gemaakt tegen de FDLR, die steeds vaker steun kreeg van het Congolese leger, met de oprichting van het CNDP. Jarenlang vormde het CNDP, vooral in Noord Kivu, een buffer tussen Rwanda en de FDLR; het was het CNDP dat strijd bleef voeren met zowel de FDLR als het Congolese leger, de FADRC. Nadat Kinshasa en Kigali toenadering tot elkaar hadden gezocht in 2008, volgde in 2009 op verzoek van de DRC een inval van het Rwandese leger in Noord Kivu om de FDLR letterlijk het bos in te sturen. De FDLR terroriseerde de lokale Congolese bevolking en exploiteerde op illegale wijze, vaak met steun van de FADRC, de mijnen in het gebied. Tijdens de klopjacht is de FDLR met succes teruggedreven en is de FADRC gefuseerd met de CNDP. 10 2 a

11

Momenteel heeft Rwanda het commando over UNAMID, de vredesoperaties in Darfur. De Rwandan Defense Forces (RDF) oogsten veel lof met hun aanpak, die getuigt van veel inzet. De commandant, Generaal Nyamvumba, heeft meer dan eens aangegeven dat Rwanda graag wil laten zien hoe een VN-vredesleger dient te opereren: niet weglopen als het moeilijk wordt. De RDF heeft daad bij woord gevoegd en treedt zeer kordaat op, hetgeen niet zonder slachtoffers aan Rwandese zijde is gebleven. 10 2 a, 11

De suggestie van een zgn. 'dubbele genocide' heeft altijd als een rode lap op de Rwandese regering gewerkt. Het Rwandese leger wordt verweten dat het tijdens en na de genocide op grote schaal Hutu's in Rwanda heeft omgebracht, wat op een gegeven moment bekend kwam te staan als een dubbele genocide. Schattingen variëren van enkele duizenden tot enkele tienduizenden (afgezien van de zgn. gematigde Hutu's die tijdens de genocide door andere Hutu's zijn gedood). 10 2 a

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; PLV-DGPZ; dvi; RS; BPZ; DJZ-IR; dvf; 10 2 e

Opsteller : Frans Makken

Kenmerk : KIG047/2010

Type : Beleids

Prioriteit : Routine

Rubricering : BZ-Vertrouwelijk

Categorie : Verslag/Info

Referte : Rwanda boos en uiterst bezorgd

Geldig vanaf : 4 augustus 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAE; DGIS; PLV-DGIS; PLV-DGPZ; DGPZ; DVL; RS; BPZ; DJZ-JR; DMF; RS; KSS; Goma; NYV-PA; GEV; MIN-DEF; MIN-JUS
Subject: Rwanda Mensenrechten - UN Mapping report ? reactie van Rwanda
Date: maandag 4 oktober 2010 17:51:25

39

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

4 oktober 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Dienst Buitenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Mensenrechten - UN Mapping report ? reactie van Rwanda

Van : KIG
Verzonden op : 4 oktober 2010 17:51
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Mensenrechten

Samenvatting

Op vrijdag 1 oktober heeft de OHCHR de finale versie van het 'Mapping Report' gepubliceerd. Hoewel ten opzichte van de conceptversie de bewoordingen zijn verzacht, staat het woord 'genocide' ook in de eindversie. Rwanda heeft al eerder furieus gereageerd op het concept, maar publiceerde pas op 30 september zijn officiële reactie. Aangezien de inhoud niet wezenlijk is veranderd, zal de mening van Rwanda over het finale rapport onverminderd kritisch blijven.

Bericht

Het gelekte concept mapping rapport van de OHCHR, waarin schendingen van mensenrechten en misdaden tegen de menselijkheid worden beschreven op het grondgebied van de DRC in de periode 1993-2003, heeft veel stof doen opwaaien. Via persberichten en vertoningen in de media heeft Rwanda de afgelopen weken krachtig uitgehaald naar het rapport. Het officiële commentaar van Rwanda op het concept report kwam echter pas op 30 september. De officiële reactie wordt het best samengevat in het volgende citaat: 'The Government of Rwanda categorically rejects this report?.'

Rwanda draagt onder meer de volgende argumenten aan om deze stelling te ondersteunen.

Ten eerste wordt de gebruikte onderzoeksmethode beschreven als benedenmaats. Voor informatievergaring werd gebruik gemaakt van anonieme getuigenverklaringen en van (volgens Rwanda gepolitiseerde) NGO's. De betrouwbaarheid van de verschillende bronnen en rapporten is volgens Rwanda niet getoetst. De gebruikte onderzoeksmethode zou in een rechtsprocedure geen stand houden: aan het verzamelen van materiaal voor een rechtszaak worden andere en hogere eisen gesteld. Rwanda vindt zeven maanden onderzoek te kort voor een zo langdurig en ingewikkeld conflict.

Daarnaast stelt Rwanda dat het rapport maar een fractie van een complexe interregionale context en geschiedenis weergeeft, waardoor de informatie een eenzijdig en op losse details gebaseerd verhaal is. Veel bij de VN bekende publieke informatie over de humanitaire, militaire en politieke achtergronden over dezelfde periode en regio werd niet meegenomen. Rwanda quote verschillende VN-functionarissen die de situatie in de regio en de kampen karakteriseren als een 'state of virtual war'. Rwanda geeft toe dat er slachtoffers zijn gevallen maar wijdt de Rwandese betrokkenheid in de periode 1996 tot 2003 mede aan de noodzaak van voortdurende zelfverdediging tegen ex-FAR/Interahamwe groepen die de genocide van 1994 wilden afmaken. Door het ontbreken van een contextanalyse, welke aandacht zou moeten geven aan de vele actoren bij dit conflict, wordt disproportioneel veel blaam gelegd bij de Rwandese overheid, terwijl de VN zelf besloot geen bijstand te verlenen tijdens de genocide, noch in de directe post-genocidaire periode welke het rapport beslaat.

Dat de RPF-strijders, die in Rwanda een einde hadden gemaakt aan de genocide, nu mede verantwoordelijk zouden zijn voor soortgelijke genocide-misdrijven in DRC, is in de Rwandese zienswijze een valse voorstelling van zaken: de twee zaken staan in geen enkele verhouding tot elkaar. De VN spreekt van moord op Hutu-vluchtelingen, maar in feite zou het merendeels gaan om gevluchte genocidaïrs die nog steeds (politiek) actief zouden zijn en in die tijd een directe bedreiging vormden voor Rwanda. Vele gevluchte genocidaïrs zouden opereren vanuit de vluchtelingenkampen.

Tevens geeft Rwanda aan dat hoewel de term genocide wordt gebezigd, geen melding wordt gemaakt van het feit dat Rwanda in dezelfde periode circa 3,2 miljoen Hutu-vluchtelingen gerepatriëerd heeft, in nauwe samenwerking en met ondersteuning van de VN.

Door het woord 'genocide' in het mapping rapport te gebruiken wordt de dubbele-genocide theorie ondersteund. Deze theorie refereert naar de claim dat er ook vele Hutu-slachtoffers na de genocide zouden zijn gevallen, dermate veel dat er sprake is van een tweede genocide. De Rwandese regering is het pertinent oneens met deze theorie. De 1994 genocide staat dan ook te boek als de 'genocide tegen de Tutsi'. Conform de wet op de genocide-ideologie is het zelfs verboden in Rwanda te spreken van de dubbele-genocide theorie. Politieke tegenstanders (zoals Mw. Ingabire) zoeken hierbij de rand van de wet op, met als doel een deel van het Hutu-electoraat te bereiken. De Rwandese regering reageert 10, maar is nu wel op eigen initiatief bezig met een onderzoek naar de implementatie van de wet op de genocide-ideologie met als doel indien nodig de wet te herschrijven.

De publicatie van het rapport op 1 oktober jl. viel samen met de viering van de dag van het Patriotisme in Rwanda. Op 1 oktober 1990 startte de rebellie van het RPF dat in juli 1994 het toenmalige bewind omver zou werpen. De viering van de 1e oktober werd door Eerste Minister Makuza aangegrepen om kritiek te uiten op een aantal tegenstanders van het regime zoals 102 e 102 e. De laatste twee personen worden verdacht van een 'dubbele-genocide' ideologie. Makuza gaf hiermee de boodschap dat niemand moet denken dat de theorie van de dubbele genocide nu bespreekbaar zou zijn in Rwanda.

In eerste instantie gaf Rwanda aan dat zij alle mantschappen uit Darfur zou terugtrekken indien het concept rapport zou worden gepubliceerd inclusief de term 'genocide'. Daar is president Kagame vorige week van teruggekomen. Het bezoek van de SGVN aan Kigali en de MDG-top die zij samen voorzaten in New York, heeft die angel er voorlopig uitgehaald. Daar heeft Rwanda waarschijnlijk verstandig aan gedaan, want men schiet er weinig mee op de internationale gemeenschap de rug toe te keren.

Ook andere landen, waaronder Uganda, Burundi en Angola uitten reeds stevige kritiek op het rapport. Uganda en Angola zinspeelden eerder op de mogelijkheid hun troepen terug te trekken uit resp. AMISOM en DRC.

De vraag is nu of en wanneer de SGVN het finale rapport zal voorleggen aan de Veiligheidsraad. Aangezien Uganda sinds 1 oktober 2010 roulerend voorzitter is van de VR lijkt deze kans voor nu klein.

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; PLV-DGPZ; DGPZ; dvl; RS; BPZ; DJZ-IR; dvf; RS; KSS; goma; NYV-PA; GEV; MIN-DEF; min-jus
Opsteller : 102 e
Afgestemd : TZ
Kenmerk : KIG057/2010
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : "Rwanda categorically rejects this report"
Geldig vanaf : 4 oktober 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; DVL; RS; BPZ; DJZ; DVE; 10 2 e MIN-JUS
Subject: Rwanda - Geen borgtocht voor 10 2 e
Date: donderdag 28 oktober 2010 09:18:00

40
—

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

28 oktober 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Diplomatie

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Geen borgtocht voor 10 2 e

Van : KIG
Verzonden op : 28 oktober 2010 09:18
Land/regio : Rwanda
Forum : n.v.t.

Samenvatting

Gisteren, dinsdag 26 oktober, heeft de rechter het verzoek afgewezen van 10 2 e om op borgtocht te worden vrijgelaten. Haar arrestatie op 14 oktober jl., berichten over een mogelijk slechte behandeling in de gevangenis en haar voorgeleiding op maandag 25 oktober hebben de persoon 10 weer in het centrum van de belangstelling geplaatst, vooral in Nederland en België. Haar medestanders en mensenrechtenorganisaties betogen dat het een politiek proces betreft, waarin de vrijheid van meningsuiting in het geding is. Om daar een oordeel over te kunnen vormen is wellicht dienstig om het proces rond 10 nog eens nader te beschouwen.

Commentaar

11

11

11

11

Bericht

Toen **10** aankwam in Rwanda op 16 januari 2010, ging ze nog dezelfde dag naar het genocidemonument in Gisozi (Kigali) om aandacht te vragen voor het leed dat de Hutu's tijdens de genocide is aangedaan. Kort daarop trok ze naar het graf van Dominique Mbonyumutwa die in 1959 verantwoordelijk was voor de eerste opstand tegen de Tutsi. Zij schond, volgens de Rwandese autoriteiten, daarmee geschreven en ongeschreven wetten die bepalen dat verwijzing naar etnische groepen ongewenst is en bovendien strafbaar. **10** vindt dat echter nodig om duidelijk te maken hoe de verhoudingen in de Rwandese samenleving liggen en om etnisch geïnspireerd onrecht expliciet aan de kaak te kunnen stellen. Zij doelt daarmee vooral op Tutsidominantie in de regering en de verdenking dat het Rwandese leger de dans ontspringt in het Rwanda Tribunaal en de Gacacaprocessen. Toen ze op 23 maart Rwanda probeerde te verlaten, naar eigen zeggen om de verjaardag van haar zoon te vieren, werd ze gearresteerd. Zij werd kort daarop voorgeleid op verdenking van overtreding van wetten op het propageren van de genocide-ideologie, revisionisme en het aanwakken van etnische verdeeldheid. **10** kwam kort daarop op borgtocht vrij en zette haar politieke werk voort. Haar boodschap met betrekking tot etnische verdeeldheid bracht ze wel meer omfloerst, het Kinyarwanda leent zich daar uitstekend voor, maar de boodschap bleef duidelijk. Zo refereerde ze aan het Rwandese leger als een buitenlands leger dat Rwanda bezet houdt en stelde ze de vraag wie eigenlijk de echte Rwandezen zijn. Dit ligt gevoelig, want ook president Habyimana noemde de RDF in de aanloop naar de genocide troepen van een vreemde mogendheid, terwijl de vraag wie de echte Rwandezen zijn al gesteld wordt sinds de Tutsi's in de koloniale tijd een bevoorrechte positie kregen. Tevens refereert **10** regelmatig aan 'de meerderheid in dit land', maar in de Times was ze weer specifiek: 'ik weet zeker dat de Hutu's nog eens wraak gaan nemen op de Tutsi's?'. Inmiddels had **10** brede internationale aandacht getrokken met haar uitspraken die, zo vinden velen in het Westen, gewoon onder vrijheid van meningsuiting zouden moeten vallen.

Parallel aan deze gebeurtenissen kwam aan het licht dat **10** naar Rwanda was gekomen met een zekere **10 2 e**, die min of meer fungeerde als haar particulier secretaris. Tijdens een bezoek aan een overheidskantoor, waar **10** zich moest melden, werd **10 2 e** mishandeld door een groepje jongeren. Dit bracht een grote internationale verontwaardiging teweeg, die echter al snel werd overschaduwd door berichten dat **10 2 e** zou zijn herkend als de directeur van een middelbare school in Kibungo en medeverantwoordelijk was voor de dood van studenten tijdens de genocide. Hij zou studenten hebben weggestuurd die hun toevlucht in de school wilden zoeken en hij zou twee studenten zelf hebben gedood. Dit riep veel verontwaardiging op van mensenrechtenorganisaties, die een complot van de regering vermoedden, en niet in de laatste plaats van **10** zelf, die volledig voor hem instond. Korte tijd later, echter, bekende **10 2 e** zijn daden en vroeg vergiffenis. Hij was al bij verstek veroordeeld tot 19 jaar en werd onmiddellijk in hechtenis genomen. **10** nam daarna afstand van hem en de internationale verontwaardiging verstomde, zonder, zoals Openbaar Aanklager Martin Ngoga het zei, zelfs maar sorry te zeggen.

De maanden in de aanloop naar de presidentsverkiezingen kenmerkten zich door pogingen van **10 2** partij, UDF-Inkingi, om zich te registreren. **10** heeft verschillende instanties in verschillende districten aangeschreven om registratie mogelijk te maken, maar werd keer op keer met een kluitje het net in gestuurd. De eerste stap in dat proces is het organiseren van een oprichtingsvergadering, waarin een wettelijk vereist aantal leden (150) uit alle 30 districten van het land een handtekening moet zetten onder het toezend oog van een notaris (Artikel 6 van de wet die politieke organisaties en de rechten van politici regelt, inclusief de registratie van politieke partijen). Volgens deze wet moet een dergelijke vergadering vijf dagen van tevoren bij de burgemeester worden aangevraagd. UDF-Inkingi heeft de aanvraag telkens tijdig ingediend, maar burgemeesters en/of politiecommandanten hebben de aanvraag niet gehonoreerd. Volgens de letter van de wet hadden ze dat niet mogen doen, omdat **10** nog niet was veroordeeld, tenzij ze de steun van de bevoegde minister hiervoor genoten. De burgemeesters, c.q. de minister, wilden kennelijk vooruit lopen op het tweede deel van het registratieproces waarbij de wettige vertegenwoordiger van de partij, i.c. **10**, een soort van bewijs van goed gedrag moet overleggen (extrait de casier judiciaire, Artikel 10 van voornoemde wet). Dat artikel bepaalt dat als er een (strafrechtelijke) zaak tegen de persoon aanhangig is gemaakt, er geen sprake kan zijn van registratie. Bovendien stelt Artikel 11 van dezelfde wet dat de wettelijke vertegenwoordiger van een partij van onbesproken gedrag moet zijn. Voor de registratie van **10** als presidentskandidaat heeft de weigering dus geen verschil gemaakt omdat het proces in tweede instantie zou stranden. Of de partij, zonder **10**, in eerste instantie een kans op registratie had gemaakt valt moeilijk te beoordelen, omdat er geen zekerheid bestaat over de levensvatbaarheid van de partij zonder **10**.

In april werd **10** ook het hebben van contacten met een terroristische organisatie, i.c. de FDLR, ten laste gelegd. In de maanden daarop hebben de Rwandese autoriteiten geprobeerd het onomstotelijke bewijs daarvoor te verkrijgen. Er zijn enkele arrestaties verricht in Burundi van mensen die verdacht worden van lidmaatschap van de FDLR c.q. daarin de functie van commandant te hebben bekleed. Het gaat om **10 2**, die beiden door Burundi zijn uitgeleverd. Ook is **10 2 e** gearresteerd en uitgeleverd, die niet alleen wordt verdacht van banden met de FDLR, maar ook van het willen opzetten van een radiozender in Congo. Allen hebben ze verklaard banden te hebben met **10**, die dat ontkent. Bewijs voor dergelijke contacten, behalve verklaringen van de gearresteerden zelf, is nog niet ter zitting getoond. Kennelijk was ook Justitie er niet gerust op, want de borgtocht bleef van kracht na deze verklaringen. Dat veranderde abrupt toen men op 13 oktober **10 2 e** arresteerde toen hij de grens tussen Rwanda en Congo wilde passeren. De majoor, die meerdere identiteiten heeft, verklaarde dat hij in opdracht van **10** naar Congo reisde om een militaire tak van FDU-Inkingi op te zetten, de Coalition of Democratic Forces (CDF). Prompt werd **10** gearresteerd en samen met deze majoor voorgeleid op maandag 25 oktober. Daar herhaalde **10 2 e** zijn beschuldigingen aan het adres van **10** en pleitte voor vergiffenis en strafvermindering in ruil voor zijn getuigenis. **10**, die aanvankelijk had ontkend hem te kennen, gaf tijdens de zitting toe hem te kennen onder een andere naam. Toen bleek ook dat hij haar in de eerste dagen na haar aankomst in januari heeft begeleid: van het opwachten op het vliegveld tot het tekenen als getuige in haar eerste huurcontract. Dit keer heeft Justitie kennelijk gedacht dat borgtocht niet meer op zijn plaats is; voorlopig is **10 2 e** kroongetuige.

10 heeft een Rwandese advocaat, maar voert ook regelmatig zelf het woord. Ze maakte een fitte en verzorgde indruk en toonde geen sporen van marteling zoals de bulletins van UDF-Inkingi deden geloven (dag en nacht geboeid, geen matras, geen eten). Ze daagde de rechtbank uit aan te tonen welke terroristische daden deze vermeende organisatie CDF gepleegd zou hebben. Met betrekking tot het geld dat ze via Western Union zou hebben overgemaakt naar verdachte personen in Congo, een bedrag van 1,500 US \$, vroeg ze de rechter of hij dacht dat men daarvan een terroristische organisatie zou kunnen opzetten. Ze begon haar pleidooi echter door te melden dat het een politiek proces betrof. Hoewel de rechter zei dat dit niet aan de orde was, is de Prosecutor General, Martin Ngoga, er uitgebreid op ingegaan in zijn contacten met de pers. Hij noemde de zaak van **10** niet een politiek proces maar een proces tegen een terrorist met internationale implicaties. Het bewijs tegen haar kwam immers van Burundi, Congo, de VS en Europese landen die niets van doen hebben met de politiek in Rwanda. De FDLR is onderwerp van wel 15 VNVR-resoluties, zo zei hij, dus er hoeft geen twijfel te bestaan over het feit dat de kwestie **10** de nationale grenzen van Rwanda overstijgt. Opvallend was dat hij verklaarde dat de VS en Nederland hadden toegezegd dat de benodigde documenten binnenkort zouden worden opgestuurd, zodat het proces tegen **10** snel zou kunnen beginnen. Hij beschuldigde de leden van FDU-Inkingi in België en Nederland ervan dat ze zonder enig bewijs berichten op internet hadden gezet dat **10** zou zijn mishandeld en gemarteld. Waarom, zo vroeg hij zich af, heeft **10** dit dan niet aan de rechter gemeld? Dat is de bevoegde instantie om te klagen over je omstandigheden. **10 2 a**

10 2 a

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; dvl; RS; BPZ; DJZ; dvf; **10 2 e**
Opsteller : **10 2 e** min-jus
Kenmerk : Makken, Frans
Type : KIG062/2010
Prioriteit : Beleids
Rubricering : Routine
Categorie : BZ-Vertrouwelijk
Referte : Verslag/Info
Geldig vanaf : Aanklacht nu vooral gericht op steun aan terrorisme
Geldig vanaf : 28 oktober 2010

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; COM; DVE; BS; DAR; BUI; KAM; KSS; MIN-JUS
Subject: Rwanda Binnenlandse aangelegenheden - 17e Genocideherdenking in Rwanda
Date: vrijdag 1 april 2011 10:34:02

44

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

1 april 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtnummer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda Binnenlandse aangelegenheden - 17e Genocideherdenking in Rwanda

Van : KIG
Verzonden op : 1 april 2011 10:34
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-
Thema : Binnenlandse aangelegenheden

Samenvatting

Met het naderen van de genocideherdenking komt, naast de zwaarigheid die dit voor de bevolking meebrengt, ook weer de discussie los over de verantwoordelijkheid van de internationale gemeenschap in deze gevallen. Afzijdigheid is rampzalig gebleken in 1994, evenals twee jaar later in de Balkan, en het principe van niet-inmenging in binnenlandse aangelegenheden is sindsdien minder heilig geworden, met Libi als meest recente voorbeeld. Ook Rwanda heeft de lessen getrokken en steunt de interventies met betrekking tot Libi, evenals verdragen die discriminatie willen tegengaan. Dit ?nieuwe? anti-discriminatoire en vredestichtende Rwanda heeft echter een verleden dat bij tijd en wijle er voor zorgt dat het land ook in het beklagdenbankje moet zitten. Vooral waar het de VN betreft levert dat regelmatig delicate situaties op, ditmaal behendig opgevangen door Ban Ki-moon.

Commentaar

De boodschap van Ban Ki-moon lijkt te willen zeggen dat ook de VN niet uit wil gaan van een dubbele genocide, maar dat er wel aanleiding is om te veronderstellen dat er na 1994 in Zaïre resp. de DRC oorlogsmisdaden zijn begaan. Ban Ki-moon neemt daarbij een ander standpunt in dan ?zijn? VN mapping rapport dat wel een dubbele genocide veronderstelt. Hij komt zo wel dicht bij het officiële standpunt van Rwanda in deze kwestie. Rwanda ontkent niet dat er in de periode na 1994 mogelijk oorlogsmisdaden door het Rwandese leger zijn begaan. Alleen een waarlijk onafhankelijk onderzoek kan echter op de medewerking van Rwanda rekenen; het vertrouwen in de VN is nog niet terug in Rwanda.

Dat neemt niet weg dat Rwanda in principiële kwesties niet aarzelt de kant van de VN te kiezen. Niet-interventie heeft geleid tot de rampzalige gebeurtenissen in 1994, reden waarom Rwanda een gemotiveerd commando voert van de vredesoperaties in Darfur en de interventie in Libi steunt. De wortel van het kwaad in 1994 lag natuurlijk in de discriminatie van bevolkingsgroepen, reden waarom Rwanda ook in deze kwestie zeer principiële standpunten inneemt. Homoseksualiteit is buiten het strafrecht gehouden (tegen de wens van het parlement in) en in Geneve heeft Rwanda als een van slechts drie Afrikaanse landen voor de verklaring inzake LGBT gestemd.

Bericht

De 17e herdenking van de genocide in Rwanda nadert weer. Op zeven april is het 17 jaar geleden dat de genocide begon en zo'n honderd dagen duurde. In Rwanda heten de gebeurtenissen van 1994 sinds enkele jaren officieel ?the genocide against the Tutsi?, vanwege insinuaties dat ook de moord op Hutu's zou kunnen kwalificeren als een genocide. Deze geluiden kwamen niet alleen uit de gelederen van de Hutu-oppositie in Europa, maar het was ook een in het oog springende suggestie in het VN mapping rapport. In feite gaat het om twee categorieën slachtoffers: Tutsi's en gematigde Hutu's (die werden gedood door militante Hutu's) en Hutu's die gedood zijn door het Rwandese leger toen deze een einde maakte aan de genocide en de periode daarna toen het leger jacht maakte op de Hutu ?genocidairs? tot diep in Zaïre en het latere Congo. De suggestie van een ?dubbele genocide? werd door het VN-rapport weer aangewakkerd en leidde tot grote irritatie in Rwanda, dat zich ook in 1994 al door de VN in de steek gelaten voelde.

In het licht van deze gebeurtenissen is het bericht dat VN SG Ban Ki-moon stuurde naar aanleiding van de 17e herdenking interessant. Refererend aan de ruim 800.000 slachtoffers van de genocide noemde hij het

de verantwoordelijkheid van de VN om herhaling van dergelijke gebeurtenissen te voorkomen. Hij noemde expliciet dat de internationale gemeenschap collectief had gefaald waar het aankwam op het beschermen van de Rwandese bevolking in 1994 en de slachtoffers van de oorlogen in de Balkan. Het was in deze geest dat de VN nu ook de bescherming van de Libische bevolking steunde. Hij noemde echter niet alleen de genocide, maar maakte ook gewag van oorlogsmisdaden in het Grote Merengebied. In 2006 sloten de Grote Merenstaten een verdrag waarin werd afgesproken dat genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid voorkomen c.q. gestraft dienden te worden. Hij riep de betrokken landen op dit verdrag te implementeren, waarbij hij Rwanda een hart onder de riem stak door ook aan te dringen op de arrestatie van **10 2 e**. Deze **10 2 e** is een voortvluchtige genocidair die naar verluidt **10 2 a** de hand boven het hoofd wordt gehouden.

In een zitting van de 'East African Legislative Assembly', op 29 maart in Kigali, nam president Kagame de gelegenheid te baat om ook zijn steun voor de interventie in Libi♦ uit te spreken. Daarbij vroeg hij zich (evenals Museveni) af waarom de Afrikaanse landen niet was gevraagd mee te doen aan de acties in Libi♦. Te vaak was het principe van niet-interventie in binnenlandse aangelegenheden door 'brutal governments' gebruikt om hun kwade gang te gaan, waarbij duidelijk werd verwezen naar de non-interventie in Rwanda in 1994.

Berichtgegevens

Aan	: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; COM; dvf; BS; DAR; BUJ; KAM; KSS; min-jus
Opsteller	: Makken, Frans
Kenmerk	: KIG010/2011
Type	: Beleids
Prioriteit	: Routine
Rubricering	: BZ-Vertrouwelijk
Categorie	: Verslag/Info
Referte	: VN vraagt aandacht voor genocide en oorlogsmisdade
Geldig vanaf	: 1 april 2011

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

45

From: KIG-CDP
To: DAF; PLV-DGIS; DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; COM; BPZ; DJZ; DVE; B: 10 2 e
MIN-JUS
Subject: Rwanda - Gesprek met 10 2 e
Date: zaterdag 2 april 2011 17:56:54

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

2 april 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtensysteem

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Gesprek met 10 2 e

Van : KIG-CDP
Verzonden op : 2 april 2011 17:56
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

Tijdens het weeklange bezoek van de stichting 'Eenheid is Kracht' werd onverwacht de kans geboden om met 10 2 e te spreken. Deze groep jongeren, die president Kagame in 2010 de 'Diversiteitsprijs' gaven, werden vergezeld door Cdp KIG. 10 2 e bleek in goede gezondheid en kon de groep in het Nederlands te woord staan. 10 2 g

Commentaar

11

[Redacted content]

Bericht

Op 27 maart 2010 heeft de stichting 'Eenheid is Kracht', een groep van jonge mensenrechtenverdedigers, de zgn. 'diversiteitsprijs' toegekend aan president Kagame van Rwanda. Als motivatie voor de prijs werd het feit genoemd dat hij na de genocide de eenheid en rust heeft weten te herstellen in Rwanda, waarbij etnische verschillen geen rol meer mogen spelen in het overheidsbeleid. Minister Karugarama van Justitie heeft in Amsterdam de prijs namens president Kagame in ontvangst genomen uit handen van de toenmalige burgemeester van Amsterdam, Job Cohen. Als tegenprestatie heeft president Kagame een delegatie van 'Eenheid is Kracht' naar Rwanda uitgenodigd: negen jongeren en twee personen van de pers hebben een volle week in Rwanda doorgebracht met een uiterst interessant programma. In politiek opzicht vallen daarin drie punten op: een bezoek aan Iwawa, een eiland waarop zo'n 1700 jongeren een rehabilitatieprogramma volgen, een gesprek met de president en een bezoek aan gevangenis 1930 waar een gesprek met 10 2 e plaatsvond. Cdp Kigali was aanwezig bij de twee laatstgenoemde gesprekken.

In een gesprek met de openbaar aanklager, hadden vragen over 10 2 e aanleiding gegeven tot de opmerking: 'als jullie daar zo bezorgd over zijn, waarom ga je dan zelf niet kijken?', een kans die meteen werd opgepakt. De gevangenisautoriteiten maakten er geen enkel probleem van dat ondergetekende en de hele jongerengroep haar vertrekken binnenging, inclusief camera. 10 2 e stond ons in het Nederlands te woord. Als situatieschets moge dienen dat 10 2 e in een apart huisje op het gevangenissterrein verblijft (voor haar eigen veiligheid werd gezegd), dat bestaat uit een eerste, lege ruimte van ongeveer vier bij vier meter, een slaapvertrek met TV en twee bedden en een badkamer die beide even groot zijn als de ontvangstruimte. Het gesprek begon in de eerste ruimte en werd later in de slaapruijnt voortgezet. In totaal hebben we een half uur gesproken, voordat het verzoek van de gevangenisdirecteur kwam om af te ronden.

10 2 g

[Redacted content]

10.2 g

Berichtgegevens

Aan : DAF; PLV-DGIS; DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; COM; BPZ; DJZ; dvf; b; 10.2 e
2 e min-jus
Opsteller : Makken, Fa
Afgestemd : DGIS, PLV DGIS, DGPZ, PLVDGPZ, COM, BPZ, DJZ, DVF, KSS, B
Kenmerk : KIG 010/2011
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Referte : Meevaller tijdens bezoek ? Eenheid is Kracht?
Geldig vanaf : 2 april 2011

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: KIG
To: DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; COM; BPZ; KAM; BUJ; KSS; BS; MIN-DEF; MIN-JUS
Subject: Rwanda - Proces tegen 10 2 e uitgesteld tot 20 juni 2011
Date: dinsdag 17 mei 2011 10:08:30

46

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

17 mei 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenverkeer

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Proces tegen 10 2 e uitgesteld tot 20 juni 2011

Van : KIG
Verzonden op : 17 mei 2011 10:08
Land/regio : Rwanda
Forum : -n.v.t.-

Samenvatting

De rechtszaak tegen 10 2 e zou gisteren op 16 mei 2011 beginnen. 10 2 e gaf echter aan onvoldoende tijd te hebben gehad om het proces voor te bereiden en verzocht de rechtbank tot uitstel van haar proces tot september 2011. De rechter oordeelde dat het proces wordt uitgesteld tot 20 juni 2011.

Commentaar

11 [Redacted text block]

11 [Redacted text block]

Bericht

Vorige week verzochten de advocaten van 10 2 e (Gashabana Gatera, Robert Alun Jones en Iain Edwards) de rechtbank schriftelijk om haar proces uit te stellen. In dit verzoek voerden ze een aantal gronden aan. Ten eerste gaven de advocaten aan dat zij verhinderd waren op 16 mei. Daarnaast stelden ze dat het dossier ? dat op 27 december 2010 is gereedgekomen- in het Kinyarwanda is opgesteld waardoor meer tijd nodig zou zijn voor vertaling. Tevens werd aangegeven dat haar proces veel aandacht krijgt in de media, wat een gedegen voorbereiding noodzakelijk maakt.

Aangezien geen van haar advocaten bij de zitting op 16 mei aanwezig waren, gaf 10 2 e in de rechtbank zelf haar redenen om het proces uit te stellen. Allereerst zou het gehele dossier 2016

pagina's tellen. Zijzelf en haar advocaten zouden onvoldoende tijd hebben gehad om het geheel goed te bestuderen. Daarnaast zouden in haar kopie van het dossier 12 pagina's ontbreken. Ook merkte ze op dat het dossier in het Kinyarwanda is opgesteld, terwijl haar buitenlandse advocaten deze taal niet machtig zijn. Verder stelde ze dat haar nog onvoldoende de mogelijkheid is geboden om ♦♦n op ♦♦n te spreken met haar advocaten. Op basis hiervan heeft zij tot uitstel van haar rechtszaak verzocht tot september 2011.

De openbaar aanklager erkende in beginsel het recht van 10 2 e en haar advocaten op voldoende voorbereidingstijd. Echter stelde hij dat er genoeg voorbereidingstijd moet zijn geweest aangezien het dossier sinds 27 december 2010 gereed was. De aanklager verzocht daarom geen uitstel toe te kennen. Daarnaast verzocht hij de rechtbank om, indien zij toch tot uitstel zouden beslissen, niet tot september 2011 te wachten. Verder gaf hij aan dat de voertaal geen verrassing kon zijn: vanaf het begin af aan is Kinyarwanda gehanteerd.

Na het horen van beide partijen besloot de rechtbank het proces uit te stellen tot 20 juni 2011.

In een persbericht liet de openbaar aanklager na het afloop van de zitting het volgende weten: 'We are ready to begin the trial as soon as the defence is fully prepared. The Constitution of Rwanda grants the defendant the right to a fair and speedy trial?.'

Het viel op dat 10 2 e met een drietal andere personen terecht stond: 10 2 e en 10 2 e. Dit zijn alle drie oud-FDLR strijders. De laatste is een bekende: hij stond samen met 10 2 e terecht in eerdere rechtszaken waarin werd besloten over (de verlenging van) het voorarrest van beide. 10 2 e is tevens een getuige tegen haar. Door een belastende getuigenverklaring af te leggen zou hij in aanmerking kunnen komen voor strafvermindering. Of de andere twee mede-aangeklaagden ook belastende verklaringen over 10 2 e zullen afleggen is nog onduidelijk.

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGIS; DGPZ; PLV-DGPZ; COM; BPZ; KAM; BUJ; KSS; BS; MIN-DEF;
min-jus
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : CdP
Kenmerk : KIG016/2011
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info
Geldig vanaf : 17 mei 2011

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: kig@minbuza.nl
To: daf@minbuza.nl; dois@minbuza.nl; plv-dopz@minbuza.nl; com@minbuza.nl; boz@minbuza.nl; kam@minbuza.nl; buj@minbuza.nl; kss@minbuza.nl; bs@minbuza.nl; min-def@minbuza.nl; min-jus@minbuza.nl
Subject: Rwanda - Internationaal recht - Proces tegen 10 2 e uitgesteld tot 5 september 2011
Date: maandag 20 juni 2011 16:21:06

47

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

20 juni 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandse Zaken

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Internationaal recht - Proces tegen 10 2 e
uitgesteld tot 5 september 2011

Van : KIG
Verzonden op : 20 juni 2011 16:21
Land/regio : Rwanda
Thema : Internationaal recht

Samenvatting

De rechtszaak tegen 10 2 e zou vanmorgen 20 juni 2011 beginnen. De advocaat van 10 2 e gaf echter aan onvoldoende tijd gehad te hebben om het proces voor te bereiden en verzocht de rechtbank tot uitstel van het proces. De rechter oordeelde na het horen van de partijen dat het proces wordt uitgesteld tot 5 september 2011.

Commentaar

11

Bericht

De beschuldiging luidt het geven van financiële steun aan een terroristische beweging en voorbereidingen tot het veroorzaken van staatsonveiligheid en "divisionisme". Vandaag is er echter niet inhoudelijk op de zaak ingegaan.

De verdediging van 10 2 e heeft de rechtbank schriftelijk verzocht om haar proces uit te stellen. Tijdens de zitting van vanmorgen 20 juni 2011 heeft een van de drie advocaten van 10 2 e, de heer Gatera, de redenen voor het verzoek van uitstel toegelicht. Ten eerste heeft de verdediging meer tijd nodig om het dossier (2500 pagina's) ten behoeve van de Engelstalige advocaten te vertalen. Ten tweede wil de verdediging voldoende tijd om een verdedigingsstrategie op te stellen. Niet alleen voor de zaak 10 2 e "an sich" maar ook in relatie met de vier mede-beschuldigten 10 2 e. Ten derde wil men graag dat alle drie de advocaten bij de zitting aanwezig kunnen zijn. De Britse advocaten konden nu niet aanwezig zijn.

De openbaar aanklager erkende in beginsel het recht van 10 2 e en haar advocaten op voldoende voorbereidingstijd. Echter hij stelde, evenals de vorige keer, dat er voldoende tijd moet zijn geweest aangezien het dossier al in december 2010 gereed was. De aanklager verzocht om geen uitstel meer toe te kennen.

De advocaten van de vier medeverdachten kwamen met een boodschap van dezelfde strekking: Geen uitstel verlenen omdat zij klaar zijn met de voorbereidingen en ook 10 2 e voldoende tijd heeft gehad. Bovendien verzochten zij om een snelle rechtsgang mede gezien het feit dat ze al sinds januari 2010 vast zitten.

Na het horen van de partijen besloot de rechtbank het proces uit te stellen tot 5 september 2011, met inachtneming van het juridisch reces in augustus 2011. Overigens benadrukte de rechtbank dat er in september niet op grond van dezelfde argumenten nog eens uitstel verleend zal worden. 10 2 e en haar verdediging dienen dan goed voorbereid te zijn. De rechtbank heeft toegezegd voor toelken te zorgen tijdens het proces.

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; PLV-DGPZ; COM; BPZ; KAM; BUJ; KSS; BS; MIN-DEF; min-jus
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : Plv CdP
Kenmerk : KIG019/2011
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html

From: kig@minbuza.nl
 To: daf@minbuza.nl; dais@minbuza.nl; com@minbuza.nl; dpx@minbuza.nl; bpx@minbuza.nl; kam@minbuza.nl; buy@minbuza.nl; bs@minbuza.nl; kss@minbuza.nl; kss-defat@minbuza.nl; kt-dist-minus@minbuza.nl; kt-dist-minus@minbuza.nl
 Subject: Rwanda - Tegenstrijdigheid in de berichtgeving vanuit UDF
 Date: vrijdag 22 juli 2011 11:22:19

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

22 juli 2011

Ministerie van Buitenlandse Zaken
 Brievenbus

BZ-Vertrouwelijk

Rwanda - Tegenstrijdigheid in de berichtgeving vanuit UDF

Van : KIG
 Verzonden op : 22 juli 2011 11:22
 Land/regio : Rwanda

Samenvatting

Dit bericht geeft een update aangaande het proces tegen **10 2 e** en de ontwikkelingen binnen de UDF in Kigali. Opvallend is de tegenstrijdigheid in berichtgeving vanuit UDF Kigali en de UDF in de diaspora. Punt van zorg is de (kortstondige) arrestatie van UDF en PSI-aanhangers en marge van een gevangenisbezoek aan **10 2 e** en **10 2 e**.

Commentaar

11

11

Bericht

Dit bericht schetst in het kort de stand van zaken aangaande het proces tegen **10 2 e** en de ontwikkelingen binnen haar politieke partij, de UDF (United Democratic Forces).

10 2 a

Op 20 juni 2011 werd het proces tegen **10 2 e** op verzoek van haar advocaten (Gashabana Gatera, Robert Alun Jones en Iain Edwards) wederom uitgesteld, dit maal tot 5 september 2011. **10 2 a**

In de elektronische UDF-publicatiestroom viel de afgelopen tijd te lezen dat **10 2 e** in totale isolatie zou zitten en nauwelijks contact kon onderhouden met haar advocaten. De titel van het UDF bericht van 15 juli

jl. luidde: *Political prisoner* 10 2 e in total isolation since April 2011?. Dit punt is expliciet aan de UDF commissie in Kigali voorgelegd en ze vertelden dat er geen wezenlijke problemen zijn aangaande de contacten tussen 10 2 e en haar advocaten. 10 2 a

Wel is het voor haar minder eenvoudig dan voorheen om bezoekers te ontvangen. Nu moet ze minimaal 2 dag van tevoren aangeven welke bezoekers ze verwacht, en dat mogen dat er niet meer dan vijf per dag zijn.

Opvallend is de tegenstrijdigheid in de berichtgeving van de frequente UDF communiqués en de woorden van de UDF in Kigali zelf. De verklaring is echter eenvoudig. Ook al worden de UDF berichten door de personen in Kigali ondertekend, de opstellers van de berichten bevinden zich buiten Rwanda en komen uit de Rwandese diaspora, waarschijnlijk vanuit Europa. De elektronische berichten die binnenkomen zijn meestal opgesteld in uitstekend Engels, een taal die de UDF-leden in Kigali niet machtig zijn. Hierdoor ontstaat de vreemde situatie dat een gesprek met Boniface Twagirimana altijd in het Frans plaatsvindt, terwijl hij onder zijn naam wekelijks berichten de wereld instuurt die in perfect Engels zijn opgesteld. De inhoudelijke mismatch tussen enerzijds zijn elektronische berichten en anderzijds zijn woorden tijdens onderhoud maakt duidelijk dat hij zelf niet volledig op de hoogte is van wat er onder zijn naam wordt uitgestuurd.

Verder zijn er sinds 20 juni geen belangrijke ontwikkelingen in de zaak 10 2 e 10 2 g

De UDF beklaagde zich over de arrestatie van UDF en PSI-leden (Parti Social Imberakuri) na een bezoek aan 10 2 e en 10 2 e, de PSI-leider. Na het gevangenisbezoek werden acht mensen kort vastgehouden op verdenking van het aanzetten tot een gevangenisopstand. De acht personen zijn dezelfde dag vrijgelaten. In de PSI-persberichten wordt regelmatig melding gemaakt van arrestaties, opsluitingen en zelfs verdwijningen. Hoewel het lastig is de aantallen te verifiëren, bevestigen sommige mensenrechtenorganisaties deze berichten deels. De ambassade volgt deze ontwikkelingen nauwkeurig vanuit de mensenrechtenagenda.

Berichtgegevens

Aan : DAF; DGIS; COM; DGPZ; BPZ; KAM; BUJ; BS; KSS; KSS-DEFAT; ict-dist-minjus; ict-dist-minjus
Opsteller : 10 2 e
Afgestemd : piv CdP
Kenmerk : KIG022/2011
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Verslag/Info

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

</html